זון אויפגאנג — 4.34.
זון אונטערגאנג — 8.15.

די איינציקע אידישע צייטונג
אין מערב קאנאדע
עטאבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאָג

אידישע וואָרט
THE ISRAELITE PRESS

THE GATEWAY OF THE WEST

וועטער:
וואלקנדיק, קילער

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY

Vol. 20, No. 102. Winnipeg, Thursday May 22, 1930. Published daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאָג חוץ שבת און זונטאָג דאָנערשטאָג כד׳ אייר, תר״ץ.

בריטישע רעגירונג פארלאנגט ניט אָפּשטעלן אימיגראציע אין א״י, זאגט אונטער-סעקרעטאר שילס

אידן אין ארץ-ישראל גרייט צו היינטיקן נעגעראל סטרייק

וועד לאומי רופט אלע שיכטן צו פרידלאכן סטרייק

(ספּעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

ירושלים, מאי 22 (איטא).— די פאר־באריישונגען פאר דעם נעגעראל סטרייק זיינען געווען גרייט היינט פרי, דער סטרייק פאנגט זיך אן היינט מיטאג צייט און ענדיקט זיך האלבע נאכט. אלע אידי־שע אונטערנעמונגען איבער׳ן גאנצן לאנד וועלן זיין געשלאסן. רעסטאראנען וועלן אבער זיין אפן צווישן 1 און 2 אין צווישן 6 און 8 נ. מ. אויך די אנגעשטעלטע ביי די וואסער־לייטונגען, עלעקטריציטעט, מעדי־צינישע און סאניטארע אינסטיטוציעס, אנגעשטעלטע אין רעגירונגס אפיסעס און אייזנבאנען און פאסט־אפיס באאמטע זיי־נען אויסגעשלאסן פון׳ם סטרייק.

דער ועד לאומי אויף פארערט אויף דעם אי־דישן עולם אפצוהיטן די שטרייגנסטע אר־דענונג, און אויסצומיידן איינאנצן עפנט־לאכע פארזאמלונגען און דעמאנסטראצי־עס.

די הסתדרות, גוטהייסנדיק דעם סטרייק, דערקלערט: "דער טאג פון׳ם פראטעסט באצווועקט צו דעמאנסטרירן די סאלידא־ריטעט פון׳ם ישוב און זיין נעפיל פון אח־ריות און דיסציפּלין. ארגאניזירט ארבע־טערשאפט דארף זעען אז דער סטרייק זאל דורכגעפירט ווערן אין אדרענונג און אויף א ווירדיקן אופן, און דארף היטן קעגן זיך קעגן וועלכן ס׳איז פארזוך אויף אינערלא־כע אדער אויסערלאכע שטרייטונגען."

מיט דעם לעצטן ווערט קאנטיק גע־מיינט, אז עס זאלן אויסגעמידן ווערן צו־זאמענשטויסן מיט אראבער אדער מיט קאמוניסטן.

ארגענטינער אידן וועלן פראטעסטירן

(ספּעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

בוענאס איירעס, מאי 22 (איטא).— די ציוניסטישע פעדעראציע פון דער שטאט פלאנעווועט צו פאררופן א פרא־טעסט מיטינג קעגן דעם אָפּשטעל פון אי־מיגראציע אין ארץ־ישראל.

מיט באגריסונגען צום אידישן נאציאָ־נאל־פאנד און די אידישע ארבעטער אין ארץ־ישראל איז דא נעכטן געשלאסן גע־ווארן דער קאנגרעס פון די אידישע קאָ־לאניסטן פון ארגענטינע, נאך א לאנגער דיסקוסיע איבער דער פראגע פון קאָאָפּע־ראטיוון.

(::)

צאָל זעלבסטמאָרדן גע־וואָקסן אין די שטאטן

ניו־יארק, מאי 22.— 18 פערזאן אויף יעדע 100 טויזנט פון דער באפעלקערונג זיינען באגאנגען זעלבסטמארד אין די פאראייניקטע שטאטן אין יאָר 1929, — לויט א באריכט פון ל. האפמאן, באראַ־טונגס סטאטיסטיקער פון פרודענשל איני־שורענס קא. דאס איז די גרעסטע צאָל זינט דעם יאר 1916.

דער בערוץ קראך האט געווירקט אויף דעם וואוקס אין צאָל זעלבסטמארדן, גלייבט מר. האפמאן.

"קאָמזעט" נעמט אָן מיטלען צו צוציען א גרעסערע צאָל אידן פון די שטעט־לאך אין די קאלאניעס

מאָסקווע, מאי 22 (איטא).— דער "קאָמזעט" האט היינט טעלעגראפירט אינ־סטרוקציעס צו זיינע אוקראינער אָפּטיילונ־גען, זיי זאָלן זיך אנשטריינגען צו צו שיקן א גרעסערע צאָל אידן פון די שטעטלאך אין די קאָלאניעס אריין.

צו דערמוטיקן די איבערוואנדערונג זאגט דער "קאָמזעט" צו, אז די וואס וועלן איבערוואנדערן אין די קאָלאניעס ביז האַרבסט, וועלן קריגן א טייל פון׳ם שניט פון די פעלדער פארזייט פון׳ם "קאָמזעט" און פון דער אגראַ־דזשאנט.

עס איז אויך באשלאסן געווארן צו גרינ־דען דעם האַרבסט א צאָל פאבריקן פאר וועגן טעפּיכער און טעקסטיל פאבריקן, ווי אויך פאר זאפן און הענטשיקעס. אזעלך כע פאבריקן וועלן געעפנט ווערן אין די דזשאנקאי און יעוופאטאריע קאָלאניעס אין קרים, און זיי וועלן באשעפטיקן אידי־שע פרויען דורך די לאנגע ווינטערדיקע חדשים, ווען ס׳איז ניטא קיין ארבעט אויף די פעלדער.

דער פרעזידיום פון "אזעט" האט היינט געהאלטן א ספּעציעלע זיצונג צו באטראַכ־טען מיטלען ווי צו דערמוטיקן א גרעסע־רע איבערוואנדערונג פון די שטעטלאך אין קאָלאניעס.

אלטער פארמער פאר־אורטיילט צו דער תליה פאר מארד

קאלגארי, אלט., מאי 22. — אלאף ארנעסאן, אן עלטערער פארמער פון דעם אלדרס דיסטריקט, איז דא נעכטן פאר־משפּט געווארן פון דזשאסטיס וו. ל. וואלש צו שטארבן אויף דער תליה פאר דעם מארד פון סטיווען "פאט" בעסט, 23 יאר אלט, א פארם ארבעטער, וועלכער איז דערמאָרדעט געווארן אין ארנעסאנס היים, דעם אכצעטן פעברואר.

נאך א באראטונג פון איבער צוויי שטונדן האט די דזשורי ארויסגעבראכט דעם ווערדיקט "שולדיק".

לויט די באוויזן האט ארנעסאן דער־שאסן דעם יונגן פארם ארבעטער, ווען דער לעצטער האט געשפּילט אין קארטן מיט מרס. ארנעסאן. דער אלטער פאר־מער האט אים דערשאסן דורכ׳ן פענס־טער.

דער טאג פון דער הינריכטונג איז באַ־שטימט געווארן אויף דעם 12טן אונגוסט.

אידן אין ארץ-ישראל גרייט צו היינטיקן נעגעראל סטרייק

וועד לאומי רופט אלע שיכטן צו פרידלאכן סטרייק

(ספּעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

ירושלים, מאי 22 (איטא).— די פאר־באריישונגען פאר דעם נעגעראל סטרייק זיינען געווען גרייט היינט פרי, דער סטרייק פאנגט זיך אן היינט מיטאג צייט און ענדיקט זיך האלבע נאכט. אלע אידי־שע אונטערנעמונגען איבער׳ן גאנצן לאנד וועלן זיין געשלאסן. רעסטאראנען וועלן אבער זיין אפן צווישן 1 און 2 אין צווישן 6 און 8 נ. מ. אויך די אנגעשטעלטע ביי די וואסער־לייטונגען, עלעקטריציטעט, מעדי־צינישע און סאניטארע אינסטיטוציעס, אנגעשטעלטע אין רעגירונגס אפיסעס און אייזנבאנען און פאסט־אפיס באאמטע זיי־נען אויסגעשלאסן פון׳ם סטרייק.

דער ועד לאומי אויף פארערט אויף דעם אי־דישן עולם אפצוהיטן די שטריינגסטע אר־דענונג, און אויסצומיידן איינאנצן עפנט־לאכע פארזאמלונגען און דעמאנסטראצי־עס.

די הסתדרות, גוטהייסנדיק דעם סטרייק, דערקלערט: "דער טאג פון׳ם פראטעסט באצווועקט צו דעמאנסטרירן די סאלידא־ריטעט פון׳ם ישוב און זיין נעפיל פון אח־ריות און דיסציפּלין. ארגאניזירט ארבע־טערשאפט דארף זעען אז דער סטרייק זאל דורכגעפירט ווערן אין אדרענונג און אויף א ווירדיקן אופן, און דארף היטן קעגן זיך קעגן וועלכן ס׳איז פארזוך אויף אינערלא־כע אדער אויסערלאכע שטרייטונגען."

מיט דעם לעצטן ווערט קאנטיק גע־מיינט, אז עס זאלן אויסגעמידן ווערן צו־זאמענשטויסן מיט אראבער אדער מיט קאמוניסטן.

אידישע אגענטור אין אמעריקע פראטעסטירט

ניו־יארק, מאי 22 (איטא).— א ספּעציע־לע זיצונג פון די אמעריקאנער מיטגלידער־פון דער אדמיניסטראטיווער קאמיסיע פון דער אידישער אגענטור האט באשלאסן צו שיקן א שארפן פראטעסט צו דער ברי־טישער רעגירונג קעגן דעם אָפּשטעל פון אידישער אימיגראציע אין פאלעסטינע. די שטעל פון אימיגראציע אדער וועגן לארד סימפסאנס מיסיע, קיין שום אנפראגע פון דעם סארט איז ניט געשיקט געווארן, ווערט באהויפּטעט.

(::)

אמעריקע פארשט ניט אויס לאנע אין א״י

(ספּעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

וואשינגטאן, מאי 22 (איטא).— דער שטאט־דעפּארטמענט האט היינט אָפּגע־לייקנט דעם באריכט, אז דער אמעריקא־נער קאנסול אין ירושלים איז געבעטן גע־בעטן געווארן צו געבן אינפארמאציעס דער וואשינגטאנער רעגירונג וועגן דעם אָפּ־שטעל פון אימיגראציע אדער וועגן לארד סימפסאנס מיסיע, קיין שום אנפראגע פון דעם סארט איז ניט געשיקט געווארן, ווערט באהויפּטעט.

(::)

28 טויט אין כאן קא־טאסטראָפע אין סאָוו. רוסלאנד

מאָסקווע, מאי 22. — אכט און צוואנ־ציק נפשות זיינען דער׳הרג׳עט געווארן אין אן אייזנבאן קאטאסטראָפע ווען א פאר־סאזשירן צוג האט זיך צוזאמענגעשטויס־סען מיט א פראכט צוג אויף דער מאס־קווע־קאזאן לייניע, און 29 נפשות זיי־נען שווער פארוואונדעט געווארן. די אר־בעטער פון דער לייניע זיינען ארבעטער פון דער לייניע זיינען ארבעטערס געווארן ווי די פראנטווארטלאכע אין דעם צוזאמענשטויס. אן אפיציעלע אויס־פארשונג האט זיך אנגעפאנגען.

(::)

אידישע מיידלאך פון היי-סקול קאָנען באקומען $100 סקאָלערשיפּ

די דעלטא פי עפּסילאן סאָראָריטי — א אינטערנאציאָנאלע ארגאניזאציע פון אי־דישע מיידלאך — סטודענטן אין אוני־ווערסיטעטן, האט באשטימט א סקאָלאר־שיפּ פון $100 וואס וועט געגעבן ווערן צו א איד. מיידלסטודענטן פון מאָניטאָבא היי־סקול, וועלכע וועט זיך אויסצייכנען דורך איר פעאיקייט און פארשריט.

די קאנדידאטן פאר דער סקאָלערשיפּ וועלן זיך דארפן ווענדן צו דין טיערס, וועלכע וועט באשטימען ווער איז באריכט־טיקט צו דער סטיפּענדיע.

די סקאָלערשיפּ וועט הייסן "די דעלטא פי עפּסילאן סאָראָריטי סקאָלערשיפּ" און יעדער טשאפטער פון דער סאָראָריטי פון די פאראייניקטע שטאטן און פון קאנאדע וועט אנבאטן א עגלאכע סקאָלערשיפּ יעדן יאר.

(::)

מאי 26 ביז 31 וועט זיין ציון וואָך

מר. מאָרים סעמויעל, דער באַרימטער אידישער שרייבער און איינדרוקספולער רעדנער, וועלכער איז איצט אויף א רייזע איבער מערב קאנאדע, וואו ער האט אדרע־סירט ציוניסטישע פארזאמלונגען פאר דעם פאראייניקטן ציון אפיל, וועט אנקו־מען קיין ווינניפּעג און וועט זיין דער ערן גאסט און הויפּט רעדנער אויף דעם ציון באנקעט, מאנטאג, אונטן אין דער ציוניס־טישער היים ("דאס אידישע וואָרט" גע־ביידע).

דעם זעלבן אונטן וועט זיך אנפאנגען די "ציון וואָך" — פון 26 ביז 31 מאי. אין פארלויף פון דער וואָך וועלן אלע ציו־ניסטישע קרעפטן אראנזיזירט ווערן פאר דעם פאראייניקטן ציון אפיל.

(::)

באשיצטע אינדוסטרי. עס זאָלן מוזן איינפירן 8-שעה׳דיקן טאָג

אטאווא, מאי 22.— די ארבעטער דעפּו־טאטן וואודסוואירט און היפּס, פון ווינ־פּעג, האבן אין פארלאמענט געפאָדערט, אז בלויז די אינדוסטריעס וואס פירן איין ביי זיך אן 8־שעה׳דיקן ארבעטס־טאג זאָ־לען זיין באַרעכטיקט צו טאריף שוץ.

פרעמיער קינג האט באלד דערקלערט, אז דער פארשלאג געפעלט אים, און ער האט גענעבן 24 שעה אים צו באטראכטן. מר. בענעט האט אויך איינגעשטימט אז דער פרינציפּ זאָל אָנגעווענדעט ווערן אויף געוויסע צווייגן פון דער אינדוסטריע, אבער ער איז געווען קעגן דעם, אז דאס זאָל ווערן אן אלגעמיינער פרינציפּ פאר אלע ארטיקלען אינ׳ם טאריף.

קיין סערטיפיקאטן זיינען ניט צוריקגעצויגן געווארן, פארזי־כערט ער אין הויז — ווארבורג גלויבט, אז בריטישע רעגי־רונג האט ניט געענדערט איר פאָליטיק

(ספּעציעלע טעלעגראמעס צו "דאס אידישע וואָרט" פון "איטא")

לאנדאן, מאי 22.— אין ענטפער אויף אן אנפראגע אין הויז, האט דר. דראמאנד שילס, קאָלאָניאלער, אונטער־סעקרעטאר, דערקלערט, אז די רעגירונג האט בשום אופן ניט אָפּגעשטעלט איינגאנצן אָדער פארבאטן די אימיגראציע קיין ארץ־יש־ראל.

דר. שילס האט דערקלערט, אז צוליב א מיספאַרשטענדעניש האט דער היי סעקר־שאנער פרי אין מאי גוטגעהייסן אין אי־מיגראציע סכומע פון 3.300 פערזאן פאר דעם האלבן יאר וואס ענדיגט זיך סעפּט. 30טן, וואס שליסט איין די 950 סערטי־פיקאטן, וואס זיינען שוין אויסגעגעבן געווארן פריער.

די לאנדאנער רעגירונג האט אבער אנ־גענומען דעם שטאנדפּונקט, אז צוליב דער קריטיק אין דעם באריכט פון דער שאו קאָמיסיע און צוליב דער שליחות פון לארד סימפסאן אונטערצוזוכן דיי לאנד אימיגראציע פראגעס, איז גלייכבר, ביז לארד סימפסאנס באריכט וועט קומען, דערווייל באשריינקען די ווייטערדיקע איינוואנדערונג.

"עס איז דערפאר באשלאסן געווארן," האט דר. שילס געזאגט, "צו באשריינקען דערווייל דעם אויסטייל פון סערטיפיקאטן צו די 950 וואס זיינען שוין אויסגעגעבן געווארן. קיין סערטיפיקאטן זיינען ניט צוריקגעצויגן געווארן אין קיין ענדגילטי־קער באשלוס איז ניט דערגרייכט געווארן וועגן א סכומע פאר דעם גאנצן פעריאד ביז סעפּט. 30טן."

ניו־יארק, מאי 22 (איטא).— אין א רעדע ביי א לאנטשעאן לכבוד דזשיימס ראזנבערג, פארזיצער פון׳ם פאראייניקטן קאמפּיין, האט פעליקס וואַרבורג אויסגע־רייקט זיין צעטרוי, אז דער אָפּשטעל פון דער אידישער אימיגראציע קיין ארץ־יש־ראל איז בלויז פון א צייטווייליקן כאראק־טער, און אז די בריטישע רעגירונג האט ניט געענדערט איר פאָליטיק בנוגע דער גרינדונג פון דער אידישער נאציאָנאלער היים.

"די אידן האבן דאס רעכט צו פאָדערן שנעלע האנדלונג פון דער בריטישער רע־גירונג, צו פאַרלייכטערן די שווערע שטר־מונג פון די אירן אומעטום, — האט וואָר־בורג ווייטער געזאגט.

"די אידן מוזן ווייזן, אז זיי האבן אן אמת׳ן אינטערעס אין פאלעסטינע. דער־מיט וואס זיי וועלן שטיצן די ארבעט ניט בלויז מיט רעדעס און רעזאָלוציעס, נאר אויך גיבנדיק געלט פאר׳ן אויפבויז פון לאנד. וואס גרעסער עס וועלן זיין זייערע אן פון דער אגראַ־דזשאנט.

בוענאס איירעס, מאי 22 (איטא).— די ציוניסטישע פעדעראציע פון דער שטאט פלאנעווועט צו פארלאנגען אין טעסט מיטינג קעגן דעם אָפּשטעל פון אי־מיגראציע אין ארץ־ישראל.

מיט באגריסונגען צום אידישן נאציאָ־נאל־פאנד און די אידישע ארבעטער אין ארץ־ישראל איז דא נעכטן געשלאסן גע־ווארן דער קאנגרעס פון די אידישע קאָ־לאניסטן פון ארגענטינע, נאך א לאנגער דיסקוסיע איבער דער פראגע פון קאָאָפּע־ראטיוון.

(::)

צאָל זעלבסטמאָרדן גע־וואָקסן אין די שטאטן

ניו־יארק, מאי 22.— 18 פערזאן אויף יעדע 100 טויזנט פון דער באפעלקערונג זיינען באגאנגען זעלבסטמארד אין די פאראייניקטע שטאטן אין יאָר 1929, — לויט א באריכט פון ל. האפמאן, באראַ־טונגס סטאטיסטיקער פון פרודענשל איני־שורענס קא. דאס איז די גרעסטע צאָל זינט דעם יאר 1916.

דער בערוץ קראך האט געווירקט אויף דעם וואוקס אין צאָל זעלבסטמארדן, גלייבט מר. האפמאן.

אידן ווערן ווידער אטאקירט אויף די גאסן פון רומענישער הויפּט-שטאָט

בוקארעסט, מאי 22 (איטא).— בעת געשלעג צווישן זשאנדארמען און פאר־קויפער פון קאָנפיסקירטע אפּאָזיציאָנעלע צייטונגען, האבן פופצן קוויסטישע סטו־דענטן אויסגענוצט דעם טומל צו אטאקירן אידן, און האבן צע׳ממית׳ט א סך אידן. א סך אידישע פארבייגייער זיינען שרעק־לאך צעשלאגן געווארן.

אין אוונט, נאך א לעקציע פון פראָפע־סאר קוזא אין דער סטודענטן היים, האבן די סטודענטן געמאכט א פארזוך צו אר־גאניזירן א פראָצעסיע דורך דער שטאט. זיי איז געקומען דורכצובערעכן זיך דורך א זשאנדארמסקן קארדאן וואס האט זיי

גלייך ארומגערינגלט. אבער גלייך איז פארמירט געווארן א צווייטער קארדאן. די מאסע האט זיך איצט נים געקאנט דורכרייסן, אבער איינציקע סטודענטישע גרופּעס האבן דערגרייכט די סטראדא הא־ועטי. שרייענדיק "טויט צו די אידן!"

זיבן פון די ניין ארעסטירטע אידן פון דער זעלבסטשוץ אין טארגופרומאס מאטע־רען זיך נאך אין געפענגעניש אין יאסי. צוויי זיינען באפרייט געווארן נאכדעם ווי זיי האבן דערוויזן, אז זיי זיינען ניט געווען אין שטאט בעת דעם צוזאמענשטויס מיט די קוזיסטן.

אידן ווערן ווידער אטאקירט אויף די גאסן פון רומענישער הויפּט-שטאָט

בוקארעסט, מאי 22 (איטא).— בעת געשלעג צווישן זשאנדארמען און פאר־קויפער פון קאָנפיסקירטע אפּאָזיציאָנעלע צייטונגען, האבן פופצן קוויסטישע סטו־דענטן אויסגענוצט דעם טומל צו אטאקירן אידן, און האבן צע׳ממית׳ט א סך אידן. א סך אידישע פארבייגייער זיינען שרעק־לאך צעשלאגן געווארן.

אין אוונט, נאך א לעקציע פון פראָפע־סאר קוזא אין דער סטודענטן היים, האבן די סטודענטן געמאכט א פארזוך צו אר־גאניזירן א פראָצעסיע דורך דער שטאט. זיי איז געקומען דורכצובערעכן זיך דורך א זשאנדארמסקן קארדאן וואס האט זיי

"קאָמזעט" נעמט אָן מיטלען צו צוציען א גרעסערע צאָל אידן פון די שטעט־לאך אין די קאלאניעס

מאָסקווע, מאי 22 (איטא).— דער "קאָמזעט" האט היינט טעלעגראפירט אינ־סטרוקציעס צו זיינע אוקראינער אָפּטיילונ־גען, זיי זאָלן זיך אנשטריינגען צו צו שיקן א גרעסערע צאָל אידן פון די שטעטלאך אין די קאָלאניעס אריין.

צו דערמוטיקן די איבערוואנדערונג זאגט דער "קאָמזעט" צו, אז די וואס וועלן איבערוואנדערן אין די קאָלאניעס ביז האַרבסט, וועלן קריגן א טייל פון׳ם שניט פון די פעלדער פארזייט פון׳ם "קאָמזעט"

אלטער פארמער פאר־אורטיילט צו דער תליה פאר מארד

קאלגארי, אלט., מאי 22. — אלאף ארנעסאן, אן עלטערער פארמער פון דעם אלדרס דיסטריקט, איז דא נעכטן פאר־משפּט געווארן פון דזשאסטיס וו. ל. וואלש צו שטארבן אויף דער תליה פאר דעם מארד פון סטיווען "פאט" בעסט, 23 יאר אלט, א פארם ארבעטער, וועלכער איז דערמאָרדעט געווארן אין ארנעסאנס היים, דעם אכצעטן פעברואר.

נאך א באראטונג פון איבער צוויי שטונדן האט די דזשורי ארויסגעבראכט דעם ווערדיקט "שולדיק".

לויט די באוויזן האט ארנעסאן דער־שאסן דעם יונגן פארם ארבעטער, ווען דער לעצטער האט געשפּילט אין קארטן מיט מרס. ארנעסאן. דער אלטער פאר־מער האט אים דערשאסן דורכ׳ן פענס־טער.

דער טאג פון דער הינריכטונג איז באַ־שטימט געווארן אויף דעם 12טן אונגוסט.

באריכט אז בריטישע רעגירונג זוכט צו פארהאנדלען מיט גאנדי וועגן לייזונג פון אינדישער פראגע

לאנדאן, מאי 22. — די בריטישע רע־גירונג זוכט צו פירן פארהאנדלונגען מיט מאהאטמא גאנדי, פירער פון׳ם אינדישן פאסיוון קאמף. מיט׳ן צוועק צו לייזן אויף א פרידלאכן אופן די אינדישע פראַ־גע. — לויט די באריכטן וואס טראגן זיך דאָ ארום. מען רעדט אפילו וועגן דער מעגלאכקייט, אז גאנדי זאָל פאר דעם צוועק קומען פערזענלאך קיין לאנדאן.

לויט א באריכט צום "דיילי מייל" פון באמבעי, זאָל די בריטישע רעגירונג שוין פאקטיש האבן אָנגעפאנגען זיי פאר האנדלונגען מיט גאנדי׳ן, אומאפיציעל, דורך א קאָרעספּאנדענט פון אן אינגלישער ארבעטער צייטונג.

עס ווערט היינט באריכטעט, אז מרס. גאנדי׳ס ווייב, קאסטורבא, איז אין דער־מיט אין באשטאנד פון א אינדישן דעלעגאט, אין דער אינדיש־ארבעטער־פאנד־אָרגאניזאציע, אין אינדיע, אין אן אופן אז דער אינדישער אינדיפּענדענט

THE ISRAELITE PRESS
The only Jewish Newspaper of Western Canada.
אידישע וואָרט
Office and Place of Business: New Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave. East
Published daily except Saturday and Sunday
ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA
Subscription: $6.00 per year.
Est. 1910 Phones: 55 409—52 213
Winnipeg — Manitoba

דער היינטיקער גענעראל סטרייק אין ארץ-ישראל

מיט דער באלפור דעקלאראציע האט ענגלאנד געזיאונען די פריינט שאפט פונ'ם אידישן פאלק אין א ציט. ווען זי האט זיך שטארק געזיטיקט אין פריינט וואו נאר זי האט זיי געקאנט געפינען. ניט געקוקט אויף אלע שפעטערדיקע אנטוישונגען. איז אבער דער צוטרוי צום ישוב-געפיל אין ארנטלאכקייט פונ'ם בריטישן פאלק ניט אויפגעטרייסלט געווארן ביי די מייסטע ציוניסטן. אונטער'ן איינפלוס פון דה. ווייצמאן, וועלכער האט גע־לייגט זייער פיל וואג אויף די בריטישע הבטחות אפילו דאן, ווען זיי זיינען טיילווייז געבראכן געווארן.

די דאזיקע אויסדרוקן פון צוטרוי האבן מיר בסדר געהערט אויף ציו־ניסטישע פארזאמלונגען. מיר האבן זיי אפילו געהערט נאך די אונזיטס פא־סירונגען, פאר וועלכע די בריטישע רעגירונג איז אין זייער א גרייסער מאס געווען פארענטוואורטלאך. דער צוטרוי איז באזונדערס גרויס געווען צו דער ארבעטער רעגירונג און דער ארבעטער פארטיי וואס איז איצט אין מאכט. — ווייל זי איז דאך באמראכט געווארן ווי די פארקערפרעזנט סיי פונ'ם בריטישן "פעיר פלעי". אין סיי פון די אלמענשלאכע ישר געפיהל אייסגע־דריקט אינ'ם סאציאליזם.

די ווייטערדיקע אנטוויקלונגען האבן אבער די דאזיקע צוטרוי-פעס־טונג אלץ מער אין מער אייפגעטרייסלט. דעם לעצטן קראפט האט געגעבן איצטיקער אפשטעל פון דער אידישער אימיגראציע. — אן אנציהערעניש אויף די ווייטערדיקע אבזיכטן פון דער בריטישער ארבעטער רעגירונג, וואס זיינען אין פולן ווידערשפרוך צו אלע הבטחות וואס זי האט ביז צום סאמע לעצטן מאמענט געמאכט און א פארזיכטיגונג פון אלע אינטערנאציאנאלע און פערזענלאכע פארפליכטונגען וואס זי האט אויף זיך גענומען.

ווייניק האבן מיר דערוואַרט, אז די זעלבע ציוניסטישע פירער וואס האבן מיט איינעקע חדשים צוריק ווידעראמאל אין נאכאמאר באשטעטיקט זייער צוטרוי און געפיהל פון לאיאליטעט צו דער בריטישער רעגירונג, זאלן איצט דארפן אנטוישטע און אפשר פארצווייפלטע אויפהויבן א פראטעסט באוועגונג קעגן איר. ווייניק האבן מיר דערוואַרט, אז ענגלאנד זאל אזוי אינגארירן די פריינטלאכע געפיהן פונ'ם אידישן פאלק, וועלכע זי האט גע־זוכט אין א מאמענט פון נאציאנאלער נויט — און האט זיי געפונען.

ווייניק האבן מיר דערוואַרט, אז דער אידישער ישוב אין ארץ-ישראל, וואס האט געקאנט זיין דער נאטירלאכער פריינט פון ענגלאנד ביים טויער צום מזרח, זאל איצט דארפן אויפהויבן זיך אין צארנדיקן פראטעסט קעגן דעם פארראט וואס איז בנוגע אים באנאנגען געווארן מיט דער בריטישער פאליטיק, — א פאליטיק, וואס האט געבראכט אהין צענדליקער טויזנטער אידן און זוכט איצט צו לאזן זיי דארטן איינזאם.

דאס זיינען ביז איצט געווען די אראבער וואס האבן באקומען דעם בריטישן מאנדאט אין ארץ-ישראל. דאס זיינען געווען די אראבער וואס האבן בין איצט פראטעסטירט קעגן דער בריטישער רעגירונג דורך גענע־ראל סטרייקס. די אידן, כאטש זייערע רעכט האט מען געהאלטן אין איר טרעטן מיט די פיס, האבן געלימען און געשוויגן, — ניט ווייל זיי פעלט דער שטאלץ צו פראטעסטירן, נאר צוליב זייער גרויסן צוטרוי אינ'ם יושר פונ'ם בריטישן פאלק.

היינט גייען ארויס די אידן אין ארץ-ישראל אין גענעראל סטרייק, אין פראטעסט קעגן דער הימלשרייענדיקער עולה וואס איז קעגן זיי באנאנ־גען געווארן. היינט האט געפלאצט דער געדולד און דער צוטרוי פונ'ם אי־דישן פאלק אומעטום הערט זיך א שטים פון ביטערן פרא־טעסט קעגן דער האנדלונג פון דער בריטישער רעגירונג.

די בריטישע פאליטיק אין ארץ-ישראל האט אזוי געטריבן אויך דעם אידישן ישוב און די אידן אומעטום צום קאמף קעגן איר. די אידן מוזן זי איצט אויך באקעמפן דורך דעם איינציקן מיטל אין זייער באזיץ: דורך פרא־טעסטן.

צי ווערן די פראטעסטן העלפן? מיר ווייסן ניט. ענגלאנד אינטערע־סירט זיך מער ניט מיט די פריינטלאכע געפילן פונ'ם אידישן פאלק. עס וואלט אבער געווען אן אומ'כבוד פאר די אידן צו לאזן טרעטן זייערע רעכט מיט די פיס, ניט אריינלאזנדיק אפילו קיין וואָרט פון פראטעסט.

און, אויב די בריטישע רעגירונג וויל טאקע ניט די פריינטשאפט פון די אידן און איז אנטשלאסן צו האנדלען קעגן זייערע אינטערעסן, זאל עס ווערן איינגענצן קלאר: די אידן וועלן דאן זוכן זייערע פריינט ערגעץ אנ־דערש. עס זיינען דא נאך גענוג אזעלכע וואס ניטיקן זיך אין פריינטשאפט, און וואס ווייסן ווי צו שעצן דעם אידישן איינפלוס. עס איז אפילו ניט אויס־געשלאסן, אז די אידן זאלן קאנען געווינען די פריינטשאפט פון די אראבער, פאראייניקט אין א געפיל פון אנטוישונג מיט ענגלאנד . . .

א פאליטישער "דעביוט"

אונזער יוניאן ארבעטערשאפט, וואס זארגט זיך בכלל ניט פאר קיין זאך אין דער וועלט אויסער א זאטן מיטאג, און פאר וועלכער זעלבסטשטענ־דיקע פאליטיק איז טריף ווי חזיר, וועט אין די אנקומענדיקע פעדעראלע וואלן מיט מזל מאכן איר פאליטישן דעביוט.

ניין, זי וועט לאזן ניט ארויסשטעלן קיין אייגענע קאנדידאטן פאר'ן פארלאמענט. דאס וואלט שוין געווען צו געוואגט. אבער אירע פאדערונגען וועט זי יא ארויסשטעלן, — צו די קאנדידאטן פון די צוויי הויפט־פארטיען. אזוי האט באשלאסן דער היגער טריידס און לייבאר קאנסיל.

און די פאדערונגען זיינען אויך ניט מי יודע וועלכע, און עס זעט אונז אויס, אז סיי די ליבעראלע און סיי די קאנסערוואטיווע קאנדידאטן וועלן זיי קאנען זייער לייכט צופרידן שטעלן.

די פאדערונגען באציען זיך בלויז ווידער אויף דער פראגע פון "א פולער פאמאיניצע" ("א פול דינער פעיל"), אויף דער פראגע פון טעגלאכן ברויט מיט פוטער, אזוי, הייסט עס, ווי ס'איז דא ארבעטסלאזיקייט, און אזוי ווי עס קומען פרעמדע אימיגראנטן און נעמען צו די "דזשאבס" וואס באלאנגען צו זיי, צו די היגע טרייד און לייבאר יוניאן ארבעטער. לכן דארפן די קאנדידאטן צוזאגן, אז, אויב זיי וועלן דערוויילט ווערן, וועלן זיי זעען עטוואס טאן וועגן דעם. דאס הייסט, אין דער אינטערעסטער שורה, אז זיי וועלן דארפן קעמפן פאר דער ווייטערדיקער באשריינקונג פון אימיגראציע.

אזעלכע מילדע פאדערונגען פון ארבעטער וואלט טאקע געווען באמת אן עזולה ניט צופרידן צו שטעלן. באלד ווי די ארבעטער אליין אנערקענען אז דער שיך קוועטשט זיי בלויז אויף דער אימיגראציע פראגע, זיינען זיי דאך פונ'ם קלאם פון "שכל-הישר'דיקע ארבעטער". און — זאל עס טאקע אויסגיין צום קאפ פון די אימיגראנטן . . .

פאר אונז איז טאקע קיין ספק ניט, אז די ווייטערדיקע באשריינקונג פון אימיגראציע וועט נאך פארגרעסערן די ארבעטסלאזיקייט. אבער דער "טריידס און לייבאר קאונסיל" פרעגט ביי אונז קיין דעות ניט. און אליין זעט ער ניט ווייטער ווי די קאריטע . . .

די וואך אין פעדעראלן פארלאמענט

פון דעפ. א. א. היפס

אין פארלויף פון דער לעצטער וואך האבן זיך די מיטגלידער פון די גרעסערע פארטייען ארויסגעוויזן אין א שלעכטן מוט. די דיסקוסיעס זיינען אפט דערניד־דריקט געווארן צו פערזענלאכע אטאקעס. דאס איז מסתמא דערפאר וואס מיר געפינען זיך איצט ערב עלעקשאנס און די מיטגלידער פון ביידע פארטייען ווייסן אז זיי שטיין פאר א ביטערן קאמף. צו־ליב דעם האבן עטלאכע דעפוטאטן גע־האלטן רעדעס מיט א לאקאלן כאראקטער — וואס זיינען געצילט געווארן צו דער־רייכן די אויערן פון זייערע ווייליער. אזוי צ. ב. האט איין דעפוטאט געהאלטן א פייערדיקע רעדע אין וועלכער ער האט מיט אלע אראטאָרישע קונצן געשילדערט די נויטווענדיקייט צו בויען א בריק אי־בער דעם קאנאל לאשין — לעבן מאנ־טרעאל.

אן אנדערער האט טדריינגענד געפאָדערט אז די ראדיאָ מעלדונגען וועגן דער רייזע פון דער גרויסער לופט שיף "ר' 100", וואס זיינען אויסגיבן פריען פון ענגלאנד נאך מאנטרעאל — זאלן איבערגעגעבן ווערן סיי אין ענגליש אין סיי אין פראנ־צויזיש; פאקטיש זיינען די פראנצויזישע ציטונגען ארויסגעטראטן מיט זייער הי־ציקע ארטיקלען וועגן דער פראגע פון "בילינגואליזם" (צווייי שפראכן). נאר־טרלאך, אין דער דאזיקער דעפוטאט א פראנצויזישן וועלכער פארטרעט א גרויסן פראנצויזישן באציר.

אן אנדער מיטגליד פון נאווא סקאָ־שיא, וועלכער פארטרעט א געגנט פון פישערס, האט געפאדערט העכערע שטיי־ערן פאר אימפארטירטע פיש.

די דאזיקע ביישפיל דערלייזיין דעם כא־ראקטער פון די דיסקוסיעס וואס גייען אן פאר א וואך צייט; און אזוי ווי די דע־באטעס וועגן דעם בודזשעט זיינען פאר־ענדיקט — גרייטן זיך שוין פילע דע־פוטאטן אהיים צו פאָרן.

* * *

דער בודזשעט זעלבסט איז אן אינטע־רעסאנטע שטיקל ארבעט — פון צאָל־שטייער מאנעווער. א גרויסע צאָל ליבע־ראלן אין פארלאמענט זיינען געווען קעגן די פארשלאגן, אבער ווען ס'איז געקומען צו דער אפשטימונג, האט קיין איינציקער פון זיי ניט געשטימט קעגן דער רעגירונג. ווי איינער פון די רעגירונגס אנהייינגער האט מיר געזאגט, נאך דער אפשטימונג: "מיר האבן געשטימט ווי ליבעראלן, ניט ווי מיר האבן פארשטאנען". פארעקרט־פילע פון די קאנסערוואטיוון זיינען גע־ווען פאר דעם בודזשעט, אבער, א דאנק זייער פארטיי לאיאליטעט, האבן זיי גע־שטימט קעגן אים — חוץ דריי פון זיי, וועלכע פארטרעטן די שטאָל אינדוסטריע. די דאזיקע דריי קאנסערוואטיוון האבן געשטימט פאר דעם בודזשעט און קעגן זייער פארטיי. די אורזאכע דערפון איז אין פארטיי. די אורזאכע דערפון איז דערמאנט אין דעם בודזשעט, אויף וועל־כע די צאָל שטייערן וועלן פארגרעסערט ווערן, זיינען דא פיל שטאָל ארטיקלען. איידער די דיסקוסיע וועגן דעם בודזשעט וועט זיך פארענדיקן, וועל איך נאָך מוזן ארויסטרעטן מיט מיין פראָטעסט קעגן פארגרעסערן די פראָטעקציע פאר דער דאזיקער אינדוסטריע. לויט מיין מיינונג איז פראָטעקציע פון א געוויסער אינדוסט־ריע, ניט מער ווי פראָטעקציע פאר קאָ־פיטאל, און מיינט בלויז גרעסערע פראָ־פיט. די מעשנס וועלכע ארבעטן אין דער דאזיקער אינדוסטריע וועלן ווייטער אר־בעטן 10-12 אדער 13 שעה א טאג און אפשר מער, און נאנצע 7 טעג א וואך. און כאטש דאס איז די לאגע, געפינען זיך בלויז צוויי די פארמער אדער אר־בעטער גרופע, אזעלכע וואס דערהויבן זייערע שטימען קעגן אזעלכע אוממענש־לאכע האנדלונגען.

* * *

צווייש די פארשלאגן וואס וועלן וואר־שיינלאך מוזן פארענדערט ווערן, זיינען די: וועגן פרוכט און גרינצייג, די ענ־דערונגען וואס זיינען געמאכט געווארן אין דעם טאריף אין באצוג צו די דאזי־קע שפייז מיטלען, זיינען צו הויך — און פילע פאדערונגען זיינען שוין געמאכט געווארן פאר זייער פארקלענערונג.

די העכערע פריזין וואס האבן זיך שוין דערווייזן, א דאנק די העכערע צאָל שטייר־ערן, האט געשאפן א שטארקע שטימונג אין אטאוא, פאר אומבייזן דעם ארויג־נעלן פארשלאג — און איך בין זיכער אז די ענדערונגען וועלן געמאכט ווערן און די פריזין וועלן פארקלענערט ווערן — אינגיכן.

חוץ דעם בודזשעט האבן מיר אויך געהאט דיסקוסיעס ארום די "עסטי־מיטס" פון דעם פאסט דעפארטמענט. ביי דער געלעגנהייט האב איך ווידער אפעלירט פאר בעסערע באריינגונגען פאר די מענשן וואס ארבעטן פאר דער רע־גירונג, אזוי ווי אויך פאר א העכערונג פון זייער געהאלט, באזונדערס פאר דער גע־וואס באקומען די "מינימום רייטס". דער דאזיקער אפיל ווערט געמאכט פאר עטלאכע יאָרן, אבער ניט מיט א גרויסן דערפאלג. לעצטנס, און איך גלויב, ווי א פועל יוצא פון די דאזיקע אומאויפער־לאכע אנשטריינגונגען, האט דאך דער פרעמיער ארויסגעגעבן א דערקלערונג וואס גיט די האפענונג אז די מענשן מיט נידעריקער באלוינונג וועלן באקומען א העכערן געהאלט אין אלע אפטיילונגען פון דער רעגירונג. די דאזיקע דערקלערונג איז געמאכט געווארן אויף אן אנפראגע פון מר. עוואנס, דער דעפוטאט פאר ראדטאון.

פאר די לעצטע פאר וואכן האבן פיי־לע מיטגלידער באקומען טעלעגראמען פון מיטגלידער פון דער ארגאניזאציע פאר־בונדן מיט דעם "סיוויל סערוויס" (רע־גירונגס אנגעשטעלטע) וואס פאדערן א בעסערע באלוינונג פאר די וואס באקומען א קלענערן געהאלט. אויב דער געהאלט פון די דאזיקע אנגעשטעלטע איז נאך ניט געהעכערט געווארן, איז עס בלויז דער־פאר וואס מיר געפינען זיך איצט ערב די עלעקשאנס. אבער איך בין זיכער אז די פארהעכערונג וועט קומען נאכדעם ווי א ספעציעלע קאמיסיע וואס וועט באשטימט ווערן צוליב דעם, וועט צו־שטעלן איר באריכט. דער באריכט פון דער ביטי קאמישאן וועט אפגעהאלטן ווע־רן ביז מען וועט פארהאנדלען די פרא־גע פון די נידעריקע באצאלטע מענשן, און, לויט מיין מיינונג איז דאס דער ריכטיקער וועג, ווייל ס'איז ניט מער ווי רעכט אז ווע זעט האנדלט זיך וועגן פאר־גרעסערן די שכירות פון אנגעשטעלטע, דארף די פארגרעסערונג אנהויבן פון אונ־טן ארויף, און ניט בלויז אין די אור־בערשטע קרייזן, ווי ס'איז געווען דער פאל מיט די רעקאמענדאציעס פון דעם ביטי באריכט.

די ארבעט פון דעם איצטיקן פארלא־מענט דערנענטערט זיך צום סוף. וואס ער האט געשטרעבט — און וואס ער האט דערגרייכט — דאס וועל איך פארהאנד־לען אין א צווייטן ארטיקל. די מיטגלי־דער, ווי איך האב שוין געזאגט, זיינען ניט מער פאראינטערעסירט אין די דיס־קוסיעס און טראכטן וועגן צוריקפאָרן — אהיים. איינציקע זיינען שוין מיר געווארן מיט זייער אומגעבונג — און וועלן ניט מער "לויפן" — אנדערע זיינען נייגעריק זיך אריינווארפן אין קאמף.

ס'זיינען אויך דא אזוינע מיטגלידער וועלכע געפינען אז עס לוינט זיך זיי ניט צו פארנאכלעסיקן זייערע פרוואטע אינ־טערעסן, צו פארנעמען זייער צייט מיט פליכטן וואס אזא פארנטווארטלאכע שטעלע לייגט אויף זיי ארויף — און דאס מיינט אז מיר וועלן אין דעם קומענ־דיקן פארלאמענט געפינען פילע ענדערונ־גען. ביידע פארטייען זאגן אז זיי גלויבן אין זייער דערפאלג. אין די קומענדיקע וואלן; אבער וועגן דעם — וועט די צייט אנטשיידן.

"צי קאנסטו דאס לאנד, וואו ציטראנען בליען

אהין, אהין, אוי, רבוני, גוואלד
וואלט איך געפלוגן אפילו באלד!"

איך בין געווען אין אן איבערפולטן אויטאבוס, וואס איז געפלוגן פייל אויס דעם בויגן איבער דעם שאסיי פון תל-אביב עזה. אזוי רופט זיך דער שאסיי, אבער אין אמת'ן האקט ער זיך אפ אין רחובות, ווייל עזה און די נאנצע געגנט ביז עזה קאנען זיך לעת עתה באנוגענען מיט אייזלאך און זאמד פערדל, אדער עס טרייס־סעלט זיך אן אראבער אויף אן אייזעלע. אין צווישן די אומענדלאכע געדיכטע אראנזש-גארטנס דרייען זיך פלוצלונג אין א טענצל, ווי הויפעלע שטוב פון ווענט, די גלייכינקע רייהען פון א ווייני־גארטן. א טראקטאר אטעמט, שווער מיט שווארצן נאפט רויך און גלישט זיך לאנג־זאם מיט א קאלאסאלן טיפן אקער, וועל־כער פארבאריטעט דעם באדן פאר אראב־זשען פלאנטצייעס . . . די אפריל זון וועט מילד און ווייך און-די נאנצע געגנט באדט זיך אין זילבער-ליכט און אין א פיינעס, שמעקנדיקן גערוך פון בליענ־דיקע געלע אקאציעס.

אט די נעגנט איז שוין לעצטנס באר לעבט, ווייל זי פארמאגט דעם טייערן, גאלדענעם עפל — דעם אראנזש. נאר פיל מער איז די באוועגונג דא אויסגעוואקסן פאר דער לעצטער צייט, ווען עס האט זיך אנגעהויבן די נייע קאלאניזאציע דורך די נאציאנאלע פאנדן — קרן קימת און קרן היסוד. צוקיץ מיט א פאר יאר האט דא דער נאציאנאל פאנד פון אזוי גערופענעם קובע־בע־קאמפלעקס און האט אים איינגעטיילט זיינען געקויפט ניט אין קיין ארימע קליינ־לאך, נאר אין רייכע מאגאזינען.

דער אויטאבוס פליט און פארביי לויפן אידישע גוט-געבייידעס, אידישע ווירט־שאפטן און אראנזשען גארטנס. איבער 20 קילאמעטער ציט זיך אין דער דאזיקער ריכ־טונג דער הינטערלאנד פון תל-אביב. עס דערמאנט די אומגעגנט פון די גרויסע שטעט אין קופטורעלע לענדער, וואו די זומער וואוינונגען ציען זיך קילאמעטרס־לאנג פון ביידע זייטן אויזנבאנען. יעדע עטלאכע מינוט לויפט דורך דן אויטאבאס, אן אויטאמאביל, א קאלאניסט אויף א גו־טען, אראבישן פערדל, אדער עס טרייס־סעלט זיך אן אראבער אויף אן אייזעלע. אין צווישן די אומענדלאכע געדיכטע אראנזש-גארטנס דרייען זיך פלוצלונג אין א טענצל, ווי הויפעלע שטוב פון ווענט, די גלייכינקע רייהען פון א ווייני־גארטן. א טראקטאר אטעמט, שווער מיט שווארצן נאפט רויך און גלישט זיך לאנג־זאם מיט א קאלאסאלן טיפן אקער, וועל־כער פארבאריטעט דעם באדן פאר אראב־זשען פלאנטצייעס . . . די אפריל זון וועט מילד און ווייך און-די נאנצע געגנט באדט זיך אין זילבער-ליכט און אין א פיינעס, שמעקנדיקן גערוך פון בליענ־דיקע געלע אקאציעס.

אט די נעגנט איז שוין לעצטנס באר לעבט, ווייל זי פארמאגט דעם טייערן, גאלדענעם עפל — דעם אראנזש. נאר פיל מער איז די באוועגונג דא אויסגעוואקסן פאר דער לעצטער צייט, ווען עס האט זיך אנגעהויבן די נייע קאלאניזאציע דורך די נאציאנאלע פאנדן — קרן קימת און קרן היסוד. צוקיץ מיט א פאר יאר האט דא דער נאציאנאל פאנד דערוואַרבן ביי 6000 דונאם באדן פונ'ם אזוי גערופענעם קובע־בע־קאמפלעקס און האט אים איינגעטיילט לויט דער סיסטעם פון אינטענסיווער לאנדווירטשאפט צווישן פארשיידענע גרו־פעס ערד-ארבעטער, וועלכע ווארטן שוין פון לאנג מ'זאל זיי קאלאניזירן. דא האבן זיך געגרינדעט פאלגנדע קאלאניעס און לאנדווירטשאפטלאכע פונקטן: בית חנה, בית עובד, משק הפועלות (א ווירטשאפט פאר ערד-ארבעטארנס), לאנדווירטשאפט־לאכע פארזעטצונגען, טירת שלום און ארגון חוחיקים (א גרופע דערפארענע לאנדווירטשאפטלאכע ארבעטער). ביי דער אלטער קאלאניע רחובות האט ער דער־ווארבן 2400 דונאם (פון אראבישן דארף זארנוקא) און האט זיי איינגעטיילט צוויי־שען: שערים, דארף אלכסנדר מארמארעק, די קבוצה אויף דעם נאמען פון שלמה שילער הקבוץ המאוחד (פאראייניקטע גרופע) און פארזוך סטאנציע. נאך פונ'ם אראבישן דארף ענאר האט ער דערווארבן 650 דונאם פאר דעם ארגון האינטנטיבי.

לעת עתה זיינען נאך דא סמנים פון די דאזיקע קינפטיקע קאלאניעס און פונקטן וואו ביידלאך, וואו פראוויזארישע באראַ־קען, אבער אין פיל פון זיי האט שוין דער קרן קימת אויסגעבויט וואסער טורעמס און אייזערנע רערן וואס ציען זיך צו די פארפלאנצטע אראנזש און שטיל מיט א ברייטער האנט דו דורשטן פון די יונגע פלאנצונגען. עס איז א פארגעניגן זיי צו זעען; עס איז א פארגעניגן צו זיין א ערות פון אנשטיין; עס גיסט זיך שוויס פון מענשן און מילדע ליכט און ווארעם — פון דער זון, אבער ווי שווער ווערט דא יעדע זאך געשאפן. דאס וואס מ'זעט דא פאר זיך איז ניט קיין אנראנע רעפארם, נאר איינפאך "מעשה בראשית," דאס איז א "יש מאין": אלץ האט מען געראדפט ברענגען פון אויסלאנד פונ'ם מענשן ביז דער קלענסטער זאך, דא אויף דעם ארט איז נאר ניט געווען, און מ'האט באראפט שאפן די געלט-מיטלען אויף דאס דורכצו־פירן. יעדער אידישער ערדארבעטער האט אינטער זיך א לאנגע טרויעריקע געשיכטע, אין וועלכער עס פינורירן לענדער און פעלקער, פארשיידענע פרנסות און וואנדע־רונגען, וואנדערונגען אן א סוף, און דאך... אזוי שטארק איז דער ווילן, אזוי ריזיק גרויס איז די גייסטיקע נויט צו האבן א חיים . . .

אט גייען מיט די אקערס, געשלעפט פון פעסטע מוויאייזלען, אפגעברענטע בולגא־ריש אידן און בית חנן. דאס זיינען גע־וועזענע לאנדווירטשאפטלאכע ארבעטער, וועלכע זיינען גענוג דערפארן אין ערד־ארבעט. דער נאציאנאל פאנד האט זיי גע־געבן 2000 דונאם באדן, אויסגערעכנט אויף הונדערט משפחות, נאר דערווייל באַ־זעצט דא דער קרן היסוד 40 משפחות. דאס קאלאניזירן פון א פאמיליע וועט קאסטן 700 פונט, — 300 פונט אויף יע־דע פאמיליע האט זיך פארפליכטעט צו נעבן די ציוניסטישע ארגאניזאציע אין בולגאריען און דאס איבעריקע ניט דער קרן היסוד.

איך שטיי און באטראכט זיי און עס פלאנטערט זיך א שטיק געשיכטע: אט די בולגארישע אידן זיינען דאך ספרדים. זיי האבן געוואנדערט, געוואנדערט ניט מער ניט ווייניקער ווי א פאר טויזנט יאר, געשאפן א גלענצנדע צייט אין שפאניען, דארט מקריב געווען גייסט און בלוט און אוועק ווייטער מיט די ברענן פון מיטל־לאנדישן יאם ביז בולגאריען. צו וואס זשע איז דאס פאר א רעטעלהאפטער וואנדער־צוג? . . .

נעבענשט זאלן זיין די הענט! געבענשט זאלן זיין די, וואס האבן מקריב געווען דעם קץ און געמאכט א סוף צו דעם אומ־פארשעטערלאכן גלות-וועג פון די דאזיקע ספרדישע אידן! . . .

ניו-יאָרק

(צווייטער ארטיקל)

פון ז. מלמד

עס איז ניט שווער צו רייזן וועגן ניו־יארק, אויב מען וויל פירן פאראלעלן צווי־שען ניו־יארק און צווייטן די פארערע גרעסערע שטעט אין דער וועלט; די פאר־שיידענארטיקייט ליגט אויבנאויף אויף דער האנט. נאך לייכטער איז צו פיליאזאפירן וועגן ניו־יארק, ארויסגיינדיק פון א באַ־שטימטן שטאנדפונקט די קעשענע פול, דערפאר אבער איז מער ווי שווער אריינ־צוזהרינגען אין דער ווירקלאכער נשמה פון ניו־יארק און תופס זיין איר גייסט.

איר קאנט געבן ניו־יארק די פארשיי־דענסטע נעמען: די שטאט פון וואלקנ־קראצערס; די שטאט פון שטאל און אייזן; די שטאט פון די גרעסטע מעגלאכקייטן; איר קאנט דערמאנען די וואונדער פון איר טעכניק; הענגנדיקע בריקן, באנען, פילאנטראפישע ינייגונגען א. א. וו. אזוי ווערן זיי אפגעשאצט דורך די ארבעטער פון פארטייאישן שטאנדפונקט, פון קלאַ־סענקאמף־שטאנדפונקט. קיינער וועט ניט לייקענען, אז זיי זיינען ענלאך צו בועז'ן, די פראגע איז נאר צי איז בועז א נענאטי־ווע פיגור? אבער ניט דאס בין איך אויי־סען.

אין דער האלטונג פון די דאזיקע קאַ־לאניסטן, אין זייער קליידונג, אינ'ם שאר־פען, באפעלערישן אויסדרוק פון זייערע אקטיווקייט פון זייערע אויגן אז פארשלאגן אין אן אינטע־רעסאנטע אופן אז דער קאנט גיין אין דער אויסגעוואקסן אויגן אז אן אויפטא

ראבין הוד — מעל

פאזיטיוו "נעלט צוריק" גא.
ראנטיע אין יעדן זאק

Robin Hood FLOUR

אויף פרעמדע וועגן

א שפאנענדער ראמאן פון די ליידן און קאמף פון דעם אידישן וואנדערער

פון דר. ל. ב—ן

(פארטזעצונג)

— דו, זיי מיר מוחל, אבראשא, טאָמער האָב איך דיר אמאָל באַליידיקט מיט א פאטש — האט אים ראָן באָרוס גע־זאגט — איך האָב דיין טובה נעמיינט, פאר א מענשן האָב איך דיר געוואָלט מאכן . . .

— טאָק טאָטשנא — האָט אבראשא געענטפערט און פארנוינגדיק זיך נאָך אמאָל טיף און נאָך אמאָל זאָגנדיק : — "זייט געווזנט נאָסאָדען עטינבערג, מאָ־דאָס, און איר, באַרישנא ליובא", — איז ער אריינס פון עטינבערג'ס רייכן הויז, באַגלייט פון זיין אלטן טאטן אהרנ'עו, וואָס איז אים נאָכגעגאנגען, ווישנדיק מיט דער פאָלע פון זיין בגד די רויטע אויגן.

באַרישנא ליובא, זי ארבעט אין פאַבריק, און ביי וועמען ? ביי זיין אמאָליקן יונג.. ביי אבראשא — פאַרליעבט ? ! ניין, עס מוז זיין א חלום . . . אויפ'ן וואר קאָן עס ניט זיין !

ער האָט זיך אומגעקוקט אויף ליובא'ן. זי איז געווען ביים טיש און האָט גע־טרונקען טיי.

— ליובא — האָט ער אַרויסגערעדט, אפשטעלנדיק זיך קעגן איר : — איז עס ניט א חלום, אז יענער, אָט דער אב־ראשא, איז א . . . און ארבעטסט ביי אים . . .

— ניין, פאפא, עס איז ניט קיין חלום . . . אבראשא אָדער מר. מעקנעק, ווי ער הייסט דאָ, זאָגט מען, איז זייער רייך . . . . וואָלסטו זעען א פאַבריק . . .

— מען קאָן פון זינען ארונטער ! — האָט ער אַרויסגעשעפּטשעט. דריקנדיק מיט די פלייצעס : — אוי, ווי דאָס רע־דעלע האָט זיך א דריי געטאָן ! — האָט ער א קרעכץ געטאָן און נענומען ווייטער מעסטן דאָס צימער הין און צוריק מיט הילכנדיקע טריט.

און פלוצלונג האָט ער זיך צעלאַכט שטיל, שטיל און מיט גאַל.

— מיין קאָנטאָרשטשיק וואָלאָדיא איז א דאָקטאָר עפּשטיין, מיין יונג אב־ראשא איז דאָ א פאַבריקאַנט . . . און איך — האָט ער גערעדט מיט גאַל — און איך, באַריס עטינבערג בין א . . . און מיין קינד איז א "מענש" ביי מיין אמאָליקן יונג . . . ליובא — האָט ער זיך א קער געטאָן צו איר מיט צעמישטע אויגן : — מיר דאַכט זיך, אז גאָט האָט אונז אַראָפּגעבראַכט קיין אמעריקע, אום אז אונזערע אמאָליקע "מענשן" זאָלן קאָנען לאַכן פון אונז, זאָלן זיך קאָנען אין אונזער בלוט באָדן . . .

— וואָס רעדסטו, פאפא ? — האָט ליובא געזאָגט — דאָקטאָר עפּשטיין האָט ניט קיין נקמה אין דיר, דו קאָנסט אים ניט . . .

— איך קאָן אים, איך קאָן זיי אלע־מען — — האָט ער זיך צעלאַכט — אוי, ווי איך קאָן זיי און זיי מיך ! . . . זיי האָבן נקמה אָן מיר, זיי וועלן האָבן... אלע, אלע !

ער איז אנטשוינג געוואָרן, איז צוגע־נאַגנען צום איינציקן טונקעלן פענסטער און איז געבליבן שטיין.

און ער האָט געפילט, אווי ווי פון אלע, אלע זייטן וואָלט מען אים ארויסגע־שטעקט א לאַנגן צונג . . .

— דו גיי ניט מער צו אים אין פאַבריק — האָט ער זיך דאַן א קער צו איר, און צוגייענדיק צו איר נאָענט, האָט ער צוגעלייגט מיט א פארשטיקטן קול :

— מיך וואונדערט, וואָס דו, ליובא... ווי אזוי האָסטו גאָר נעקאָנט דאָרט פאַר־בליבן איין מינוט ארבעטן ביי דיין פאפא'ס אמאָליקן יונג ? . . . און דיין פנים האָט גאָרניט געבראָנט . . . ה א? — אך, פאפא, — האָט מיט ביטער־דאָס איז געווען דאָס לעצטע מאָל וואָס באַרים האָט אבראשא'ן געזען . . .

און איצט מיט אמאָל . . . וואָס איז עס ? . . . יענער איז א פאַבריקאַנט אין אמעריקע, און ער — באַריס, איז א וואָס ? . . . און זיין טאָכטער, די נאַרישסטע קיין פרייליך בילד. דאָך איז נישטאָ קיין גרונט צו זיין פעסימיסטיש. מען דאַרף נאָר אריינקוקן אביסל טיפער, און דאַן וועט ניט שווער זיין צו דער־שפּרעכן די נייע אָנוואַקסנדיקע כחות. עס איז אפילו יגט אזוי מאַרקסיסטיש, אבער דער "נצח ישראל לא ישקר" איז דאָך ניט קיין פוסטע פראזע. איך האָב געזע־ען צווישן דער יוגנט, וועלכע איז געבאָרן געוואָרן אין אמעריקע, גענוג שטאָלצע און אויסגעהאַלטענע אירן אין דעם פון זין פון פראָגרעסיווערן טייל פון מזרח־אירנ־טום.

מען הערט אים שוין, דעם רוף צו באַ־נייען די כחות פון דעם ישראל סבא, מעג עס אפילו דערווייל זיין א קול דממה דקה. עס וואַקלען זיך שוין אויך די פאָזי־ציעס פון די ערשט דערמאָנטע אייביקע מעקלער. איר קאָנט עס אָנענעמען פאַר א פאַראַדאָקס, עס איז אָבער א באַרעכטיק־טער. איך גלויב, דאָס דער נייער אידישער משיח — א מין הערצל צו אָרגאַניזירן די אירן פון גאָר דער וועלט פאַר און דורך דער אידישר קולטור, — וועט קור־מען פון אמעריקע און דוקא פון די אסי־מילירטע קריזן.

איך האָב דאָ ניט באַרירט פאַרשיידע־נע פראגן. איך וועל עס אָפּלייגן אויף אַן אנדער געלעגנהייט. בכדי אָבער קלאָרער צו מאַכן דאָס אלגעמיינע בילד (אזוי ווי איך זע עס) פון אמעריקע, מוז איך כאָטש מיט א פּאָר ווערטער אָנרירן די סאָציאַ־לע זייט. איך וויל דאָ ניט באַרירן די סאָ־ציאַלע סטרוקטור פון אמעריקע — ניט דאָ איז דער פלאַץ דערפאַר — איך וויל אָבער אַרויסזאָגן מיין מיינונג, ווי אזוי איך שטעל זיך פאַר די ווייטערדיקסטע אנטוויקלונג פון אמעריקע, בכדי בולט־ער צו מאַכן איר מהות. איך האָב ניט פאַר זיך קיין קלאָר בילד, ווי אזוי עס וועט דאָ פאָרקומען דער רעאַלער שנוי־ערכין. וואָרום איך זע דאָ ניט דעם וועג פון די עקספּנדיקע סאָציאַלע כחות. דער אוטפּאַרטיידלאַכער קלאַסנקאַמף טראָגט דאָ א ספּעציפישן כאַראַקטער. עס איז מער א ריין עקאָנאָמישן, אָן די ברייטע פערספּעקטיוון פאַר זיך. עס איז ניט קלאָר דער וועג צו א נייער סאָציאַלער אָרדענונג. יאָ, אזוי איז דאָס. אמעריקע איז נאָך ניט דערוואַקסן נאַציאָנאַל צו פירן א קלאַסנקאַמף אין דעם טיפערן זין פון דעם וואָרט. איך גלויב דאָס די סאָציאַלע שנו־יים וועלן פאָרקומען פריער אין ענגלאַנד. ערשט דאַן, וועט די פּראַקטישע אמעריי־קע קאַפּיטאַל און איינפירן ביי זיך די זעלב־בע אָרדענונג אין א פאַרגרעסערטער דאָ־זע, נאָר וואָלקנקראַצעריש. איך האָב מור־ראַ, דאָס אויך דאַן וועלן די אייראָפּייאַ־שע חברים מוזן אָנקומען צו דער פינאַנ־ציעלער הילף פון אמעריקע א גאַנץ לאַנ־גע צייט.

ניו-יארק

(שלום פון זייט 2)

נאָרנישט קיין פרייליך בילד. דאָך איז נישטאָ קיין גרונט צו זיין פעסימיסטיש. מען דאַרף נאָר אריינקוקן אביסל טיפער, און דאַן וועט ניט שווער זיין צו דער־שפּרעכן די נייע אָנוואַקסנדיקע כחות. עס איז אפילו יגט אזוי מאַרקסיסטיש, אבער דער "נצח ישראל לא ישקר" איז דאָך ניט קיין פוסטע פראזע. איך האָב געזע־ען צווישן דער יוגנט, וועלכע איז געבאָרן געוואָרן אין אמעריקע, גענוג שטאָלצע און אויסגעהאַלטענע אירן אין דעם פון זין פון פראָגרעסיווערן טייל פון מזרח־אירנ־טום.

מען הערט אים שוין, דעם רוף צו באַ־נייען די כחות פון דעם ישראל סבא, מעג עס אפילו דערווייל זיין א קול דממה דקה. עס וואַקלען זיך שוין אויך די פאָזי־ציעס פון די ערשט דערמאָנטע אייביקע מעקלער. איר קאָנט עס אָנענעמען פאַר א פאַראַדאָקס, עס איז אָבער א באַרעכטיק־טער. איך גלויב, דאָס דער נייער אידישער משיח — א מין הערצל צו אָרגאַניזירן די אירן פון גאָר דער וועלט פאַר און דורך דער אידישר קולטור, — וועט קור־מען פון אמעריקע און דוקא פון די אסי־מילירטע קריזן.

איך האָב דאָ ניט באַרירט פאַרשיידע־נע פראגן. איך וועל עס אָפּלייגן אויף אַן אנדער געלעגנהייט. בכדי אָבער קלאָרער צו מאַכן דאָס אלגעמיינע בילד (אזוי ווי

א געגונגנדיקער זאפאס

הייסע וואסער

פאר בלויז

$1.00

איינצאלן

באלאנס לייכטע טערמינען

שטעלט אריין אין אייער היים אן עלעקטרישן

וואסער היטער

טעלעפאן 848 132

Winnipeg Hydro

55-59 PRINCESS ST.

עם זיינען דא צייטן, ווען קיין זאך ניט פארנעמען דעם פלאץ פון

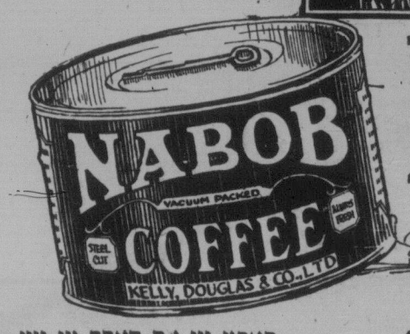

NABOB COFFEE

"קאפע ווי עס דארף צו זיין"

KELLY DOUGLAS & CO., LTD.

פראָווינסל עקסיבישאָן פון מאַניטאָבא

יוני 30טן ביז דעם 4טן יולי, 1930

אדוואנס פרייז ליסט פאר תבואות און גראָזן. אויפזיכט קאָמיטעט: ה. ל. פאָט־מאַר, וו. נ. סאַטערלענד, מ. דזש. טינליוו, ס. דזש. סינפאוסון. איינטריטן פאר אלע סעקציעס פארמאַכן זיך דעם 10טן יוני.

אלע אויסשטעלונגען מוזן זיין געוואָק־סען פון דעם אויסשטעלער. גראָזן זאָלן זיין דער וואוקס פון 1930. סיד גרעין און גראָז סיד פון 1929.

אויסשטעלונגען פאר סעקשאָנס 1 ביז 16 מוזן זיין אויפ'ן פּלאַ דעם 12טן יוני יעדער איינטריט.

אום צו מאַכן א "דזשערמיניישאָן טעסט". אלע אנדערע אויסשטעלונגען פון דעם דער־פאַרטמענט מוזן זיין אויף די "גראָונדס" ניט שפּעטער פון שבת אוונט, יוני 28טן.

אלע פאַרשיידנאַרטיקייטן מוזן דער אויסשטעלער פינקטלאַך אָנרופן ביים נאַ־מען און די נעמען דאַרפן אָנגעגעבן ווערן אין דער איינטריט פאָרמע.

איינטהיט פאר גרעינס און סידס, $1.00; אָפּשניטן פון גראָזן, 50 סענט

קלאַס 272

סעק.		1טער	2טער	3טער	4טער	5טער	6טער
1.	האר דספרינג וואיטס, עני ווערייעטי, 1 פּעק	$50	$25	$15	$10	$5	$5
2.	דאראס ספּרינג וואיטס, 1 פּעק	25	10	7	5		
3.	וואיט אוטס, 1 פּעק	25	10	7	5		
4.	צוויי ראוד באַרלי, 1 פּעק	15	7	5			
5.	זעקס ראוד באַרלי, 1 פּעק	25	10	7	5		
6.	פעלד אַרבעס, 1 פּעק	15	7	5			
7.	ראי, 1 פּעק	10	7	5			
8.	פלייקס, 1 פּעק	15	7	5			
9.	אלפאלפא סיד, 10 פונט	10	7	5			
10.	סוויט קלאָווער סיד, 20 פונט	20	10	5			
11.	רעד קלאָווער סיד, 10 פונט	10	7	5			
12.	טימאָטי סיד, 10 פונט	5	4	3			
13.	וועסטערן ראי גרעס סיד, 10 פונט	10	7	5			
14.	בראָם גרעס סיד, 10 פונט	10	7	5			
15.	פלינט־קוועבעק 28 און טייפּס פון ענלאַכער מאַטוריטי, 1 דאָז. זאָגנען פאַסיק פאר סיד	12	8	5			
16.	דענט־נאָרס וועסטערן און טייפּס פון ענלאַ־כער מאַטוריטי, 1 דאָז זאָגנען פאַסיק פאר סיד	12	8	5			
17.	א בינטל פון סוויט קלאָווער	3	2	1			
18.	א בינטל פון אלפאלפא	3	2	1			
19.	א בינטל פון בראָם גרעס	3	2	1			
20.	א בינטל פון וועסטערן ראי גרעס	3	2	1			

פון דער פראָווינץ

רעדזשיינע

פון י. בערעזנער

די לעצטע צייט איז געווען ביי אונז גאַנץ לעבעדיק. דעם 30טן אפּריל האָט מר. קאַליף גערעדט פאַר דעם "אידישן קולטור צענטער" זיין טעמע איז געווען "אמונה און געוויסן" א גאַנץ אינטערעסאַנטע טע־מע. די מיטגלידער האָבן זיך גאַנץ גוט אינטערעסירט מיט דער רעדע. ס'זיינען אויך פאַרגעקומען דיסקוסיעס.

דעם 7טן און 8טן מאַי איז דאָ געווען מאָרים סעמועל. אין די אינטערעסן פון א"י קאַמפּיין. דעם 7טן מאַי איז געווען א באַנקעט אראַנזשירט פון ביידע הדסה'ס — "סעניאָר" און "דזשוניאָר", — אין דעם תלמוד תורה באַנקעט זאָל. איך גלויב, אז אלע זיינען מיט דער מיינונג, אז דער באַנ־קעט איז געווען פיין אראַנזשירט, און די שטימונג איז אויך געווען א געהויבענע צוליב דעם באַנקעט. די הדסה'ס האָבן געאַרבעט שווער פאַר וואָס עס קומט זיי פיל קרעדיט. 110 מענער זיינען געווען אָנווע־זענד.

דער רעדנער, מר. סעמועל האָט גערעדט איבער די געשעענישן אין פּאַלעסטינע וואָס זיינען פאַרגעקומען לעצטן אויגוסט. דער עולם איז געווען זייער באַנייסטערט פון אים און אים זייער פיין אויפגענומען.

דעם צווייטן אוונט איז פאַרגעקומען די דערוויילונג פון ציוניסטישן קאָנסיל. אָט די דערוויילונג האָט שוין פון לאַנג גע־דאַרפט זיין, נאָר דער עולם וויל ניט קו־מען, סיידן ס'איז עפּעס דאָ אויסערגעוויינ־לאַכעס, א באַוואוסטער רעדנער, אָדער עפּעס אנדערש זייער וויכטיקעס וואָס זאָל אים "זיין מאיעסטעט" דעם עולם מאַכן צו קומען. לעצטנס האָט מען געמיינט, אז מען וועט דעם עולם קאָנען אריינקריגן דורך א קאָנצערט און א "ברידזש", אָבער דאָס האָט אויך ניט געהאָלפן. צופיל "ברידזשעס" ביי אונז, דערפאַר אזוי ביי־ליק. דאָס מאָל איז אָבער געקומען א גרוי־סער עולם און עס איז געלונגען אריינ־צו־קריגן דעם קאָנסיל. די פאָלגנדע זיינען דערוויילט געוואָרן : פּרעזידענט מר. ראָזנ־בערג, ערשטער וויס־פּרעז., מר. שמעל־ניצקי; צווייטער וויס־פּרעז., מר. שוואַרצ־פעלד; סעק. מר. בראָדי; טרעזשורער, מר. ז. פאַרטונאַל.

קאָמיטעט : מר. שאָור, מר. ראָזן, מר. ליפּשיץ, דר. קראַמינסקי, מר. אייבראַ־האַמס, מר. ה. פרידגוט.

,,ווען די וואָלן זיינען פאַראיבער האָט מר. סעמועל גערעדט פאַרגלייכנדיק דעם דור וואָס איז שוין אויפגעוואַקסן און דעם יונגן דור דאָ. אין דער נייער וועלט, וואו די אסימילאַציע ווירקט אויפ'ן לעצטן און גייט וואָס ווייטער אוועק פון אונז. עס פעלט אים דאָ די פאַרנאַנגנהייט אין עס פעלט אים די ציוקונפט.

מר. סעמועל האָט אויך גערעדט פאַר'ן "בני ברית". אַרום צוויי טויזנט דאָלאַר האָט מען געזאַמלט אין דעם קאָמפּיין.

זונטאָג, דעם 11טן איז פאַרגעקומען דער האַלב־יעראַלאַכער מיטינג פון בורדזשעס.

אויף דער טאָגעס־אָרדענונג זיינען גע־ווען פאַרשיידענע פראגן צו פאַראַנדלען. איין וויכטיקע פראגע איז געשליכטעט גע־וואָרן, און דאָס איז די "בוטשער"־פראגע. ביז איצט איז געווען איין "בוטשער" ביי אונז אין שטאָט, און דאָס איז ניט געווען גענוג צופרידנשטעלנד פאַר א געוויסן טייל מענשן, — איז באַשלאָסן געוואָרן צו האָבן צוויי "בוטשער".

אין אוונט איז פאַרגעקומען א קאָנצערט און א טאַנץ ביי די א. צ. א. לכבוד דעם "מוטערס־טאָג". ס'איז געווען א פיינער קאָנצערט און מערערע רעדנער זיינען אויפגעטראָטן.

דער אידישער "קולטור צענטער" האָט נעהאַט א דעבאַטע מאַי דעם 14טן צווישן מר. בערעזנער און מר. אייזנבערג אויף דער טעמע : "צי קאָן פּאַלעסטינע ווערן א אידייש לאַנד". מר. בערעזנער האָט אַנ־געוויזן די גענאַטיווע זייטן און מר. איי־זענבערג די פּאָזיטיווע. איבער דער טעמע איז ניט זייער באַקאַווע צו ריידן דאָ אין רעדזשיינע, וואו די דיסקוסיעס און דעבאַ־טעס, ספּעציעל אויף אזא טעמע, זיינען קיינמאָל ניט פאַרגעקומען, ווייל שטעלן אזא פראגע הייסט דאָ ביי אונז — זיין אַן אפיקורס, מחמת פּאַלעסטינע איז א אידייש לאַנד און ס'וועט זיין א אידייש לאַנד ! מר. בערעזנער האָט אָנגענומערקט, אז מען זאָל ניט דריינקען אז ער איז פון ,,גע־נאַסן" אָדער קאָנוויסטן, וועלכע זיינען פּאָליטישע קענגער קעגן פּאַלעסטינע, נאָר ער האָט אָנגעוויזן אז א פּאָליטישער שטאַט איז א שווערע זאַך אין פּאַלעסטינע. ס'קאָן אפשר זיין א אידישע קאָלאָניע, אָבער דאָס איז ווייט פון א שטאַט.

מר. אייזנבערג האָט אָנגעוויזן, אז מיט דעם אימיגרירן פון אידן קיין פּאַלעסטינע, מיט'ן גרונטן קאָלאָניעס, וועט מיט דער צייט דאָרט ווערן א אידיש לאַנד.

דער "קולטור־צענטער" וועט אויך האָבן א שבועות־אוונט און א לעבעדיקע צייטונג. די ליידים פון אונזער קלוב וועלן צוגרייטן נאַשערייען פאַר דעם אוונט. מיר האָ־פען צו האָבן דערפאָלג. דאָס וועט פאַר־קומען דעם דריטן יוני.

קאַלגאַרי

קאַלגאַריער שטאָט באַאַמטע וואָרנען אז קיין אַרבעטער זאָלן ניט קומען זוכן קיין אַרבעט דאָרטן

צוליב דער שטענדיק פאַרגרעסערטער צאָל אַרבעטסלאָזע אין קאַלגאַרי, האָבן די "סיטי קאָמישאָנערס" באַשלאָסן עפנטלאַך צו וואָרנען אז מען זאָל ניט פאָרן זוכן קיין אַרבעט אין קאַלגאַרי.

דער שטאָט מעיאָר האָט דערקלערט אז א סך מענשן קומען אָן אין קאַלגאַרי יעדן טאָג פון אַלע גאַנענען צו זוכן אַרבעט, און דאָס פאַרערגערט נאָך מער די לאַגע פון אַרבעטסלאָזיקייט אין שטאָט.

דער אויפרוף פון דער שטאָט קאַלגאַרי וועגן דעם ענין לעזט זיך טייליווייז, ווי פאָלגט : "אַרבעטער, פאָרט ניט קיין קאַל־גאַרי. עס געפינען זיך איצט דאָ צוויי טויז־ענט מענשן פון וועלכע איצט א גרויסע צאָל זיינען אַרבעטסלאָז. די דאָזיקע צאָל מענשן זיינען גענוג צו קאָנען טאָן די אַרבעט אין שטאָט."

"קיין 'סוויק רעליף' וועט ניט געגעבן ווערן צו ניי געקומענע, פאַר קיין פאַל ניט."

ביי אָרדער אויף די סיטי קאָמישאָנערס

The Bennett Glass Co.
LIMITED
גלאָז געשליפן און געזילבערט
ווינד־שילדס, אוטאָ גלאָז און וויגראַו
גלאָז פון יעדער באַשרייבונג
שאָו־קייסעס פאַרריכט און שפּיגלען
איבערגעזילבערט.
אוטאָמאָביל גלאָז
228-7TH AVE. E. PHONE M1778
CALGARY, ALTA.

קאָרענע ברויט
"מיט דעם געשמאַק פון דער אַלטער היים"
פריש יעדן טאָג
אין אַלע אונזערע סטאָרס איבעראַל אין דער וועסט
פייסטרי
געשמאַקע, באַ'טעם'טע קייקס, פּאַיס, ביסקוויטס, באַנס. פונקט דער סאָרט צו באַרייכערן אייערע פאַרטי טישן און צופרידנשטעלן אייערע געסט.
קויפט אייער ברויט און פייסטרי פריש יעדן טאָג אין
NATIONAL SYSTEM OF BAKING STORES

וואו איר זייט אין
קאַלגאַרי
עסט גוטע היימישע מאַלצייטן אין
MALKIN'S KOSHER RESTAURANT
216-8TH AVE., EAST

SMITH BATTERIES
בעטעריס געטשאַרדזשד און פאַרריכט
מיר קומען נאָך דעם און מיר
דעליווערן עס פריי
Phone M6238
407 Centre St. Calgary

בריוסטערס טעקסי
פאַליסער האָטעל
פעקאַרדס סעדאַנס
ספּעציעלע קאַרס פאַר חתונות
טעלאַכע באַס סערוויס פון קאַלגאַרי צו בענף, אָנפאַנגענדיק דעם 15טן מאַי.
טעלאַכע באַס סערוויס, פון קאַלגאַרי צו וואַטערטאָן לעיק, אָנפאַנגענדיק דעם 5טן יוני.
טעלעפאָנס
M 9988 and M 9888
Brewster Transport Co.
LIMITED

וואַרט ניט צו לאַנג אויעקצולייגן אייערע ווערטפולע פּוטערוואַרג אין זומער סטאָרעדזש, און זייט זיכער צו לאָזן אונז פאַרבאַהאַלטן אייערע פאָרס פאַר אייך.
פרייער סטאָרעדזש
אַלע ריפּעירס וואָס באַטרעפן $15 אָדער מער, וועלן געסטאָרעדזשד ווערן פריי.
GRILLS FURS Ltd.
מאַניפעקטשורינג פּאַרוערס
1735 Scarth Street
REGINA, SASK.

רעדזשיינע
לאָזט אונז צושטעלן
בלומען
פאַר אייערע חתונות
און אַלע אַנדערע פאַסירונגען
—THE—
QUEEN CITY FLORIST
AL. GILLESPIE
טאָג טעלעפאָן — 8707
נאַכט טעלעפאָן — 23 756
1830 Scarth St. REGINA, SASK.

איר וועט זיין צופרידן מיט די שניי ווייסע נעוואַשענע וועש וואָס מיר מאַ־כען. פּלין רופט אונז אָפּ.
INDEPENDENT LAUNDRY LTD.
2075 Broad St., Regina
E. L. SLADE, Mgr.
Phones 7055 & 4422.

איז איז דאָס בעסטע !
נאַטירלאַכע אייז האַלט אייער שפּייז אין דעם בעסטן סאַניטאַרן צושטאַנד און האַלט אָן אין גענוג פייסקייס. פאַר אייז דעליווערס
טעלעפאָנירט
אָפיס — 23 184
ווערהויז — 91 994
THE CAPITAL ICE CO., LTD.
1718 Scarth St. REGINA, SASK.

פוירניטשור מאַווינג און סטאָרעדזש
פול קאַר דיסטריבוטאָרן
קאַרטעדזש איידזשענסיס, סי. פּי. און סי. ען. איינזנבאַנען
קוילן הענדלער
טעלעפאָן 93 041
REGINA CARTAGE & STORAGE LIMITED

(פארטזעצונג — טעמע)

בלוטיקע טעג

ראמאן פון אידישן לעבן אין דער צייט פון די ערשטע יאהרן פון דער וועלט מלחמה

פון י. נאָרמאן

(פארטזעצונג)

איר באגריף וועגן די מענער האט די יונגע פרוי זיך געגומען פון דעם בייז שפיל פון איר איינענעם מאן. זייענדיק אין פענסיאן האט זי ניט געהאט קיינע באקאנטשאפטן מיט מענער און אויך נאך דער חתונה האט זי ניט געקאנט קיין אנדער מאן אויסער איר איינענעם, וועלכער האט איר שטענדיק באוואכט און געפלאגט מיט זיין אייפערזוכט.

און אזוי האט די יונגע פרוי זיך פארנעשטעלט, דאס אלע מענער זיינען ניט אנדערש ווי איר מאן, אלע — אזעלכע אויסוואַרפן ווי ער און אלע איבערגעגעבן צו ליידנשאפט און הולטאיסטווע. ווי לייכט וועט זי פארפירן א מאן, וועלכער וועט איר געפעלן, ווערן אויב זי וועט נאר האבן די געלעגנהייט.

דאס איז געווען די פרוי, וועלכע האט איצט באגעגנט פאן בושעווסקי'ן, ווען ער איז עקומען צוריק אהיים נאך זיין באגעגעניש מיט דער אומגליקלאכער מאריע.

די קלוגע שארפע אויגן פון פאני יאר־ווינא האבן באלד באמערקט, אז מיט איר מאן איז עפעס פארגעקומען. עפעס האט מיט אים פאסירט, וואס האט אים גע־מאכט אזוי נערוועז.

אבער זי האט אים מורא געהאט צו פרעגן, זי האט דערקאנט, אז באלד וועט אויסברעכן א שטורם.

אין האַרצן האט דאס איר גערייט; זי האט געוואלט זעען, דאס איר מאן ער־גערט זיך, דאס ער לייד־עט. זי האט אים געהאסט און זי האט דערפאר מיט א פאל־שער צערטלאכער שטימע זיך נאך מער גערייצט מיט אים און האט געזאגט:

— יאן, דו זעסט אויס מיד. אט דאס האסטו פון די דייטשן. פאר אלע טובות וואס דו האסט זיי געטאן.

די דייטשן אנערקענען יא די ארבעט וואס איך האב געטאן פאר זיי, — האט יאן בושעווסקי געענטפערט ברומנדיק אונטער די וואנצעס, — זיי שיקן מיך אלס סיוויל־ער גובערנאטאר פון וואקנא.

— און דו וועסט פארן? — האט פאני יאר־ווינא געפרעגט אנטוישט, דען איר האט פארדראסן וואס איר מאן האט געקראגן אזא הויכן אמט.

— יא, מיר וועלן פארן — און שוין היינט, — האט פאן בושעווסקי געזאגט באשטימט.

— און וואס איז די איילעניש? — האט פאני יאר־ווינא געפרעגט און האט אים דורכגעבויערט מיט אירע בליקן.

— איך וויל ניט הערן פון דיר קיינע פראגעס, — האט דער מאן געברומט. — איך וויל ארויס פון דאנען, איך האב פעטרון, איך האב לאווין, איך וויל ארויס פון דער געגנט.

פאני יאר־ווינא האט אבער פארשטאנען, אז איר מאנ'ס איילעניש איז ניט אומזיסט, זיין פארלאזן לאווין זעט אויס ווי ער וואל טאנטלאפן פון דאנען.

— אבער וואס איז געשעען? וואס האט מיט אים פאסירט?

ניט וואנדיק אים צו פרעגן, — האט אבער די יונגע פרוי באשלאסן נאכצוזוי־כען, אום צו הערן אין האנט א וואפע קעגן איר מאן, וועלכן זי האט געהאסט.

דעם זעלבן טאג שוין איז יאן בושעווס־סקי אפגעפארן נאך וואקנא אויף זיין אמט אלס סיוויל גובערנאטאר. ער האט מיטגענומען זיין גאנצע פאמיליע.

די סיוויל אמטן אין די אקופירטע גע־גענטן פון רוסיש־פוילן האבן אין אמת'ן קיין באדייטונג ניט געהאט, ווייל די גאנ־צע מאכט ליגט אין די הענט פון די מי־ליטערישע באאמטע. אלע שטעטלאך פון יענע לענדער, וואס די דייטשן האבן פארנומען ווערן שטרייניג פארוואלטעט דורך די גענעראלן, אפיצערן און סאלדאר־טען, אונטער וועלכע אויף די סיוויל־ע באאמטע זיינען געווען אונטערוואר־פן.

און אויב די דייטשן האבן געגעבן יאן בושעווסקי'ן דעם אמט פון א סיוויל גו־בערנאטאר איז דאס נאר געווען, אום צו חנם'ענען די פאליאקן און זיי צו פאר־בלענדן די אויגן. אבער זיין מאכט איז געווען פיל קלענער ווי אמאל א פריס־טאו.

פאן בושעווסקי איז אבער געווען זייער שטאלץ אויף זיין אמט און ער האט אנ־גענהויבן שטארק גלויבן אין זיין גרויס־קייט.

נאר שוין אין די נעקסטע פאר טעג האט ער געהאט אן אומאנגענעמע אי־בערראשונג.

עס איז געווען אויף דעם באל וואס ער האט געגעבן צוליב דעם וואס ער האט געקראגן זיין הויכן אמט.

אין דעם אלטן גובערנאטאָרס פאלאץ וואס ער האט טאיצט פארנומען, זיינען געווען פארזאמלט זיינע באקאנטע פון־ליש־ע פריצים פון דער געגנט און ווייל האט זיך געגאסן ווי וואסער.

די פאליאקן האבן זיך געפרייט מיט דעם דייטשן פארשפרעכן, אז פוילן קריגט באלד אן איינענע רעגירונג און זיי האבן שוין דיסקוטירט ווי אזוי זייער פוילישע מליוכה וועט געפירט ווערן, און זיי האבן זיך שוין ארומגעריסן וועגן דער פוילישער פאליטיק. וואס די דייטשן וועלן נאך ערשט באשטימען.

סיי ווי אבער האט מען דערווייל גע־טרונקען און געהולעט און אלעמענ'ס פנים'ער האבן געפלאמט.

(פארטזעצונג קומט)

קווינס טעאטער

פרייטאג און שבת אוונט
מאי 23 און 24
יעקב (קאהען) בערלין אלס "טעדי אן פיס", אין
גאסן פון פארברעכער
מיט 10 נומערן געזאנג
באלד קומט — "פאלעסטינע"
מיטוואך אוונט, מאי 28טן
יעקב (קאהען) בערלינ'ס יום־טוב
"וועלוועלע גנב"

אמפיטעאטער

היינט 8.30 אוונט
און פרייטאג 2.30 בייטאג און 8.30 אוונט
מינעאפאָלים סימפאָני אָרקעסטער
ווערברוגין, דיריגענט
70 מוזיקאנטן
טיקעטס אין וופג. פיאנא קא. לטר.
און פיפלס בוק סטאר, 816 מיין סט.
אין אמפיטעאטער, 7.45 נ. מ.
אוונטן, 2.50, $2.00, $1.50, $1.00.
פרייטאג מאטינע, דערוואקסענע, $1.
קינדער, 50 סענט

דיינקט!
מענס סוטס
$25.00
געגייט צו אָרדער
פארטיק צום טראגן
גאראנטירטע צופאסונג
פיינאל טריי־אן
Scanlan & McComb
417½ PORTAGE AVE.

עס איז א גוטע געוואוינהייט

צו שפארן א טייל פון אייער איינקומענס רעגלמעסיק און אוועקליינען עס אין א זיכערן פלאץ וואו עס וועט וואקסן

4½% פער אנום צו אייער סיי־ווינגס. אינטערעסט צו־זאמענגעשטעלט האלב־יערלאך אויף די פאקטי־שע סומען צו אייער קרעדיט פון צייט צו צייט. פאזיטיווע זי־כערקייט.

פול באצאלטער קאפיטאל $6.000.000
עסעטס און רעזערוון איבער $7.500.000
סייווינגס פאנדן אינוועסטירט בלויז אין ערשט קלאסיק געזיכערטע באנדס און פרעפערד סטאקס.

A. R. McNICHOL Ltd.
Head Office 288 Portage Ave. Phone 80 388
North End Branch 925 Main St. Phone 56 956
זעט אונז אויך פאר אינשורענס ריעל עסטייט
מארטגעדזש לאנס רענטאלס א. א. וו.

היינט אויף דער ראדיא

CKY
ווינניפעג
3.00—נ. מ. מוזיקאל פראגראם.
CNRW 780
ווינניפעג
8.00—סי. ען. אר. טראנסקאנטינענטאל נעטווארק פראגראם פון דזשאספער, אלטא. אויזרווין פלאם מיט זיין אר־קעסטער. געזאנג.
CJRW 499.7
פלעמינג
5.40—מוזיק.
6.00—קאנקל פיטער.
8.00—קאנצערט.
8.30—הארמאני טריא.
9.00—מוזיק.
CJGX 650
יארקטאן
7.15—פריידי פארמערס ראדיא שעה.
WTAM 1070
6.00—קליוולאנד. זונשיין ארטיסטן שעה
WLW 700
6.30—סינסינאטי. קלאסיקס.
WGN 720
7.00—שיקאגא. קאנצערט ארקעסטער.
KMOX 1090
8.00—סט. לואיס, מוזיקאל. פרגראם.
WCCO 810
9.00—מינעאפאלים. קלאסיקס.
WGN 720
9.30—שיקאגא. ארקעסטער.
WENR 870
10.00—שיקאגא. וואדעוויל.
WMAQ 670
10.00—שיקאגא. טאנץ מוזיק.
WHK 1390
11.00—קליוולאנד. טאנץ מוזיק.

NEW PALACE THEATRE
היינט, מארגן און שבת
לואיס מאראן, אין
"סאנג אף קענטאקי"
דורכאויס ריידנדיק, זינגענדיק
דזשענעראל

היינט ערשטער קאָנצערט פון מינעאפאָלים סימפאָני

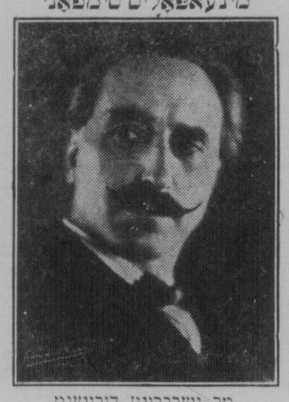

מר. ווערברוגין, דיריגענט

די מינעאפאלים סימפאני פון 70 מוזיק־קאנטן, דיריגירט פון הענרי ווערברוגין, וועט דא שפילן היינט אוונט, דעם 22טן מאי אין אמפיטעאטער, און פרייטאג דעם 23טן, בייטאג און אין אוונט.

דער ארקעסטער וועט שפילן די בעסטע סימפאנישע פראגראמען, איינציק נומערן זיינען פריער קיינמאל ניט געשפילט גע־ווארן און ווינניפעג, איינשליסנדיק טשיי־קאווסקיס עוויטע סימפאניע און אנדערע גרויסע מוזיקאלישע ווערק.

די באריטמע אמעריקאנער קאנטראלטא עגנעס רעסטס סניידער, וועט זיין די סאָ־ליסטן ביידע אוונטן.

מארגן בייטאג וועט געשפילט ווערן א ספעציעלע פראגראם פאר קינדער פון שול־עלטער.

הערט די קאנצערטן פון דער באריטטער סימפאניע. איר וועט האבן א זעלטענעם פארגעניגן.

—(::)—

קלייבט אויס א רעפרידזשירי־טאָר מיט פאָרזיכטיקייט

"ווייל פון דער צאל יארן וואס עס ווערט דערווארטעט פון א מאדערנעם עלעקטריק רעפרידזשיריייטאר אז ער זאל באריגען, דארף דער פראָספעקטיווער קו־נה פארזיכטיק נעמען אין אנבאטראכט זיינע רעפרידזשיריישן פארדרונגען פאר די קומענדיקע יארן", האט געזאגט מר. פרעד מאלבי, ביזנעס מענעדזשער פון סי־טי היידרא, דיסטריבוטארן פון די דזשע־נעראל עלעקטריק רעפרידזשיריייטארס.

"די צאל פון פארוויילונגען וואס ווערן געמאכט, די צאל מאלצייטן געמאכט אין דער היים און די גרויס פון דער פאמיליע זיינען זייער ווייניק ווען מען קלייבט אויס אן עלעקטרישן רעפרידזשיריייטאר".

"מיר באמיען זיך אפצושאצן אזוי נאָר־ענט ווי מעגלאך די נויטיקע רעפרידזשי־רייישאן וואס דער קונה דארף האבן און צו אריינשטעלן א רעפרידזשארייטאר פון א גענוגנדיקער מאס וואס זאל נאכקומען די פארדרונגען עס עס ווערט אויף דעם ארויפגעלייגט אין פארלויף פון דער גאנ־צער צייט".

"דאס פארדערט דעליקאטע סיילס אינ־זשינירינג ווייל די מייסטע פראספעקטי־ווע קונים זיינען גענייגט צו אויסקלייבן א רעפרידזשיריייטאר וואס איז בוכשטאב־לאך צו קליין בלויז צוליב דעם קליינעם אונטערשייד אין פרייז".

צו אלע
קאונטרי סטארקיפערס
איך האב א גרויסן סטאק פון סעקאנד הענד אמעריקאן ארמיי שיך אויך מע־נערשע סעקאנד־הענד אקספארדס, באס שיך און אקספארדס, אלעס אין זייער גוטן צושטאנד, צו זייער מעסי־קע פרייזן.
H. SLAVIN
825 MAIN STREET
WINNIPEG :: MANITOBA

:: צו פארקויפן ::
FOR SALE

א מציאה פאר דעם וואס ווייסט
5 רום באנגאלאו, אום פינישינג, אוק פלארס, הייסע וואסער באהייצונג, שיינע עלעקטרישע פיקסטשורס. ניי אויסגעדר־סנעפ. פרייז $4.900.

א 6 רום הויז, פולי מאדערן, אוק פלארס, פדענטש טירן. ניי געפינישט. שיינע עלעקטרישע פיקסטשורס. גאראזש, איסט אף מיין סט. פרייז $4,000.

א גרויסע מציאה
א דאבל הויז פון 4 באזונדערע וואוי־נונגען, מיט א ברוק סטאר אין קארנער. רענט $95.00 א מאנאט. פרייז $5.500. א גוטער איינוועסטמענט.

סוויטס צו פארהענטן אין פארשיידענע אפארטמענטס אין דער גארט ענד.

אינשורענס פאר אלערליי צוועקן. געלט צו לייען אויף 6½ פראצענט.

Sheps Agencies Ltd.
804 מיין סטריט
טעלעפאנס 761 55 און 807 53

סייל אויף ניי־מאשינען. $15 און העכער פאר גאראנטירטע זינגער מאשינען. טע־לעפאנירט, שרייבט אדער קומט אין 300 נאָרט דיין עוועניו, קאר. פרינצעס. טעלע־פאן 171 86.

צו פארקויפן א 5 רום סטאקא באנגאלאו אין 160 אלפרעד עוועניו, נייע מייפל פלארס, הייקפרירט אינווייניק און אויס־ווייניק, פרייז פאר שנעלן פארקויף — $3.000. טעלעפאן 188 51.

לענסדאון־עוועניו, 6 רומס, סוערס און וואסער, $1,800. לייכטע טערמינען.
1096 אלפרעד, 5 רומס, סעמי מאדערן $2.300. טעלעפאן 487 88.

אן אויסערגעוויינלאכער בארגען, א דזשע־ראר היינצמאן פיאנא, כמעט ניי, צו פארקויפן פאר האלב אומזיסט. זיך ווענדן אין 358 רעדוואוד עוועניו.

צו פארקויפן א שיינעם נייעם 6 רום קא־טעדזש. ליכטיקע רומס, נאענט אין שטאט פראגאנ און בעק פארטש, פול בייסמענט, לאט 38 ביי 155, פאר $4,500. ווענדן 576 ענדרעראן עוועניו, טעלעפאן 693 55

גארט ענד. איינע פון די בעסטע 6 רומיקע באנגאלאוס אין שטאט. הייסע וואסער, אוק פלארס און פיניש. פריים.
FOUR PROVINCES CO.
Phone 24 474 233 Somerset Bldg.

וויניפעג ביטש

צו פארקויפן צוויי שיינע 3־רומיקע קא־טעדזשעס, געפורניש. גוטער רעזידענס געגנט. יעדער לאט 60 ביי 125. ארומגע־פענסט. בלויז $700, אויף לייכטע טער־מינען. אויך צוויי אקערס, איין אקער קולי־טיווירט. פלאטער קאטעדזש. גלענצענדער גארטן און פאוילטרי רענטס. $600 אויף לייכטע טערמינען.

WALCH LANDS LTD.
303 Huron & Erie Bldg. Winnipeg
Phone 28 827

:: צו פארענטן ::
FOR RENT

צו פארענטן א שיינע גרויסע רום מיט א טעלעפאן. פאסיק פאר א סינגל מאן אדער א קאפל. מיט אדער אן פוירניטשור. זיך ווענדן אין 306 אלפרעד עוועניו.

צו פארענטן א שיין געפוירנישטע רום מיט אלע באקוועמלאכקייטן. טעלעפאן 127 56.

צו פארענטן צוויי פוירנישד רומס מיט אלע באקוועמלאכקייטן. טעלעפאנירט 786 55.

צו סובלעטן א גרויסן 3 רום סוויט און באלקאני פאר דערוצירטן רענט. באלטיק אפארטמענטס. טעלעפאנירט 281 54 אדער 511 51.

צו סובלעטן א דריי רום סוויט, אין סוויט 5 באלפוריא אפארטמענטס, סעקשאן בי. אויפ'ן ערשטן פלאר.

צו פארענטן דריי שיינע רומס, הייסע וואסער און טעלעפאן. ווענדן אין 248 מאניטאבא עוועניו.

צו פארענטן דריי רומס דאונסטערס. זיך ווענדן אין 272 רעדוואוד עוועניו.

צו פארענטן א ניי דעקאריירטע מאדערנע באנגאלאו, 6 רומס. הארדוואוד פיניש. מען קאן גלייך אריינצופן. זיך ווענדן אין 283 אבערדין עוועניו.

:: שטעלע פארלאנגט ::
SITUATION WANTED

שוחט, לערער, גוטער בעל תפלה, קאן ענגליש, גוטע רעפערענסעס, פארלאנגט א פאזישן. מעסיקער געהאלט. זיך ווענדן צו דאס אידישע ווארט באקס 8781.

א פרוי פארלאנגט א שטעלע אלס הויז־ווירטן. עקספיריענס אין כאנס און באקן. אין א רעסטאראן אדער פרוואטער הויז. זיך ווענדן אין 101 ראבינסאן סטריט.

אין פערעם טעאטער

"א ליד פון קענטאקי", פאקס מואוויטאן א דורכאויס ריידנדיק און זינגענדיק ראָ־מאנטישע קאמעדיע־דראמע, ווערט גע־שפילט היינט און מארגן אין פערעם טעא־טער, מיט לואיס מאראן און דזשא וועג־סטעף אין די הויפט ראלן, צוזאמען מיט אן ערשטקלאסיקן קעסט. "א ליד פון קענ־טאקי" איז געשפילט געווארן מיט דעם גרעסטן דערפאלג אין אלע גרויסע טעא־טערס. איצט קאנט איר עס זעען און הערן אין פערעם טעאטער. עס ווערט אויך גע־שפילט א שיינע קאמעדיע און אנדערע אינטערעסאנטע פיטשורעסס.

:: פערזענלאכעס ::
PERSONAL

פליכעוואטע מענער — נייע האָר — אין 10 ביז 60 טעג גאראנטירט: שארבן קרעין, דענדראף, שארבן עקזעמא, גע־היילט דורך פערזענלאכער באהאנדלונג.
FRANKS, 207 Montgomery Bldg.
215½ Portage Ave.
קארנער נאטר דיים.

SIMPSON & COMPANY
בייליפס
לייסענסד און באנדער
ד. סימפסאן, מענעדזשער
404 McINTYRE BLOCK PH. 88 008

געלט!
פאר אייערע באלריקע נויטן
$50 ביז $500
צוועלף מאנאטן צו באצאלן עס צוריק.
ריזאנייבל ריינטס. פינקטלאכע באדינונג.
שטריינג פארטרויליאך
אפן טעגלאך ביז 7.30 נאכמיטאג.
General Loan and Insurance Agency
718 Somerset Block, Winnipeg
Phone 24 789

R. B. ORMISTON
פלאָריסט
צוויי סטארס צו אייער באדינונג
96 Osborne St., Phone 42 386
340 Portage Ave., Phone 24 791
בחופען טעלעגראפירט איבעראל

PEACOCK TAXI
נייע נידעריקע פריזן
50 סענט, 75 סענט, שטאט רייזעס
$1.75—$2 א שטונדע
מיר נוצן נייע נעט סעדאנס אויסשליסלאר
טעלעפאן 100 23

פאונדריישאנס פאר מצבות געמאכט און פארריכט פאר אייער צופרידנהייט.
JOHN SCHALER
Phone 5993921

מאָרים דעליקאטעסן
מיר פארקויפן אלע פארטן וואורשט, גע־רויכערטע און געפיקלטע פלייש און וו־ווינערס — אויך אינפארטירטע. א פולע ליין פון אידישע דעליקאטעסן
223 דאָפערין עוו., טעל. 57 617

PUHLMANN HERB TEA
פאר אסטמא, בראנכיט, הוסט, היי פיווער קוטש, שרייבט אדער טעלעפאנירט
W. J. WHIDDEN & CO.
643 Somerset Bldg. Phone 26 931

A. MUIR
אוטאָריזירטער
דוקא פינישינג סטייאן
פענדערס און באדי ריפערס
376 FURBY ST.
PH. 33 255

וואָלפיפערס
סעמי־טרימד און קאנווארטהי
פולע ליין פון פיינטס און בערשטלאר
WINNIPEG WALLPAPER & PAINT, LTD.
614 Portage Ave. Phone 72 312

איינפאכע און פענסי דעקאָרייטינג
פיינטינג און סיינס
אונזער ספעציאלישע איז אייך צופרידנשטעלן.
R. RIGGS
Phone 25 217

געזוכט
לייבל מאנקערעוויטש, וואס איז מיט 25 יאר צוריק געווען אין מאנטרעאל און איז אוועק אין דער וועסט, ווערט געזוכט פון זיין ברודער. ווער עס ווייסט פון אים איז געבעטן צו מעלדן אויף פאלגנדן אדרעס:
Harris Korowitch
4106 Clarke St., Montreal

געשעפט _ געלעגנהייטן
Business Opportunities

קאפעקשאנערי און גראסערי, נארט ענד, רענט בלויז $25, סטאק פון פיקס־טשורס $1.200. סיילס איבער $1.250 א מאנאט. עס וועט זיכער שנעל פארקויפט ווערן.

קאפעקשאנערי, אויף א זייער גוטן ביזנעס קארנער, סטאק, בילדינג און פיקסטשורס $1,750. דער לאט איז צום רענטן. איר קאנט דא טאן א גרויסע ביזי־נעס.

רוישענעראל, אין נארטערן סאסקאטשע־ווען, סטאק פון $7.500 אויף 85 סענט, רענט בלויז $25. סיילס ביז $40.000 א יאר, אן אייסערגעוויינלאך גוטער געשעפט וואס מוז גלייך פארקויפט ווערן.

אויב איר ווילט א געשעפט, זעט
ה. פערלמאן און נ. זעלטשען
MUTUAL AGENCIES
796 Main Street Phone 51 000

ארבעטער פארלאנגט
HELP WANTED

בלויז פאר דער שטאט וואנקאווער
אויב איר קאנט אונטערגעבן א פאר שטונ־דען א טאג, און איר זייט א גוטער סיילס־מאן, האבן מיר פאר אייך א גוטן אנבאט. שרייבט צו דאס אידישע ווארט באקס נומער 8347.

פארלאנגט א סיילסמאן וועלכער זאל אוועקגעבן איננאנצן אדער א טייל פון זיין צייט צו פארקויפן א אויל באהייצונג איינריכטונג. די פאזישאן באט אן אוי־סערגעוויינלאכע מעגלאכקייטן. זיך וועג־דען פאסט אפיס באקס 1845, וויניפעג

* לייענט "דאס אידישע וואָרט", אייער * איינענע צייטונג, נערוויט אין אונ־ * זער איינענער שפראך, פאר אונזערע * איינענע אינטערעסן פארשפרייט אין * אלע אידישע היימען פון וויניפעג און * מערב קאנאדע. *

פון די הונדערטער טויזנטער איינטימערס..
האט ניט 1 ניט באצאלט א סענט פאר באדינונג

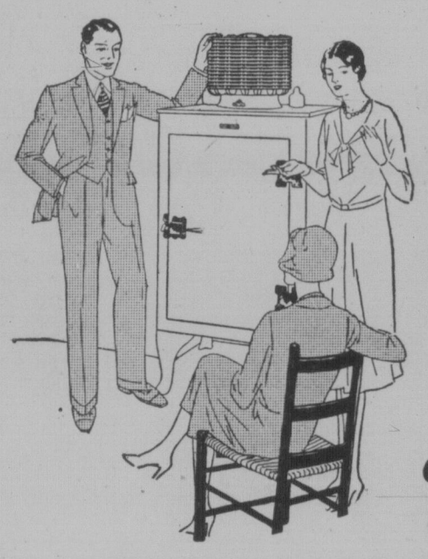

פון אויבן וואו עס באלאנגט..

אַ־ד קאנט לייכט דערקענען א דזשענעראל עלעקטריק רע־פרידזשיריייטאר וויל דער גאנצער מעכאניזם געפינט זיך פון א ו י ב ן פון דעם קאבינעט. דאס איז וואס דארף זיין.

אין יעדן עלעקטריק רעפרידזשיריייטאר ווערט דער קאבינעט געקילט דורך ארויסציען די ווארימקייט פון אינווייניק. ווי לייכט עס איז צו זעען אז דער עפישענט רעפרידזשיריייטאר מעכאניזם מוז שטענדיק זיין פון אויבן אזוי אז די גאנצע וואַ־רימע לופט באפרייט דורך דעם, וועט ארויפקומען פון אויבן דעם קאבינעט . . . ניט ארום דעם. דאס איז דער סוד פון דעם אומגלויבלאכן נידעריקן קאסט פאר עלעקטריק קירענג.

אין דעם אויבערשטן יוניט געפינט זיך דער שטילער עקאָנאָ־מישער מאָטאָר, די אנדערע זאכן פון דעם איינפאכן מעכאַ־ניזם און א ש ט ע נ ד י ק ע ר זאפאס פון אויל.

די דאָזיקע זאכן זיינען שטייף פארזיגלט אין א סינגל שטאָלע־נער קויסינג. די מאשינערי איז אויף שטענדיק באשיצט קעגן שמוץ און פייכטקייט.

עטלאכע הונדערט טויזנט איינגנטימער האבן איצט הנאה פון דער באקוועמלאכקייט און עקאָנאָמיע פון א דזשענעראל עלעקטריק רעפרידזשיריייטאר . . . און קיין איינער פון זיי האט קיינמאל ניט אויסגעגעבן א סענט פאר באדינונג. אט איז א רעקארד וואס טשאלענדזט פארגלייכונג.

מיר לאדן אייך אין צו קומען און זען די נייע דורכאויס שטאָ־לענע מאָדעלן מיט זייערע צאלרייכע ווערטפולע פיטשורס.

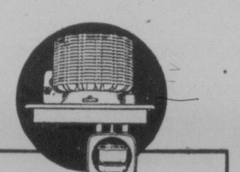

ארויסציינענדיקע פונקטן פון סופעריאריטעט.
1. די גאנצע מאשינערי שטייף פארזיגלט אין איין סטיל קויסינג— פערמאנענט געאויל־טס.
2. אויסערגעוויינלאך שטיל אין אפערירונג.
3. נידעריקער אויפהאלט קאסט —עטלאכע סענט א טאג.
4. א צווענגלאכער פארפרירונגס רעגולירער.
5. א דורכאויס־שטאלענער, ניט בראכבארער קאבינעט.
6. סאניטארער, איינגאנצן־פארצע־לייענער אפטיילונג, טשעפטער.
7. איבערגענומען פלאץ פאר שפייז.
8. שטייט אויף פיסלאר, לייכט צו רייניקן
9. ע ל ע ק ט ר י ש דערפאר מאדערנע.
10. נעשטיצט פון דער סאמע סע־איקסטער גאראנטיע וואס איז ווען גענעבן געווארן א רעפרי־דזשיריייטאר.

GENERAL ELECTRIC
ALL-STEEL REFRIGERATOR
Winnipeg Hydro
55-59 PRINCESS St.
Guaranteed by CANADIAN GENERAL ELECTRIC CO., Limited

אלע מאָדעלן פון דעם
דזשענעראל עלעקטריק רעפרידזשיריייטאר
זיינען אויף דער אויסשטעלונג אין היידראָ'ס שאורומס.
איר קאנט איצט קויפן איינעם פאר
בלויז $10 איינצאָלן
באלאנס לייכטע טערמינען
Winnipeg Hydro
55-59 Princess St.